İŞKUR

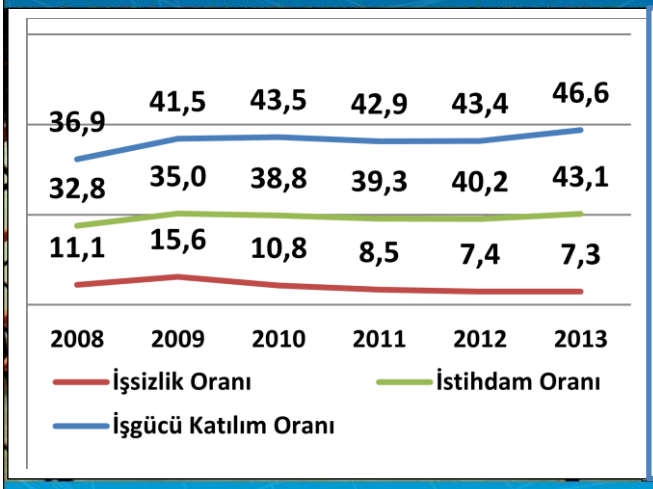

2015

KIRŞEHİR

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KIRŞEHİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

YAZARLAR

Boran AYDOĞMUŞ

İş ve Meslek Danışmanı

Özkan ÜNVERDİ

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam oluşturamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda daha fazla istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Kırşehir İşgücü Piyasası Araştırması Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Necati ŞENTÜRK
Kırşehir Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2015 yılı 16 Mart - 30 Nisan arasında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen işyerlerine kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Çalışma kapsamında Türkiye genelinde toplam 132 bin 34 işyeri ziyaret edilmesi planlanmıştır. Bu işyerlerinin 103 bin 390 tanesinden cevap alınmıştır. 132 bin 34 işyerinin 10 bin 211 tanesini 2-9 arası kişiye sahip işyerleridir. İlimizde bu kapsamda 362 işyeri tespit edilmiş ve 331 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2015 yılı "Kırşehir İşgücü Piyasası Araştırması" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 il için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Kırşehir İşgücü Piyasası Araştırması çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Ömer Faruk AKYOL

Kırşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ 5
GRAFİK LİSTESİ 8
KISALTMALAR 9
YÖNETİCİ ÖZETİ 10
GİRİŞ 14
BİRİNCİ BÖLÜM 16
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 16
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 16
İŞKUR GÖSTERGELERİ 18
KAYITLI İŞSİZ 19
AÇIK İŞLER 21
İŞE YERLEŞTİRMELER 23
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 25
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 26
İKİNCİ BÖLÜM 28
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 28
AMAÇ VE YÖNTEM 28
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 30
İŞYERİ VERİLERİ 30
AÇIK İŞLER 47
Açık İşlerde Aranan Beceriler 67
Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 76
İstihdam Artış/Azalış Beklentisi 94
SONUÇ 102
KAYNAKÇA 105

EKLER 106

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu..... 106

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları..... 113

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü..... 115

Ek 4- Ek Tablolar 123

EK 5: 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri..... 123

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri(2015*)

Tablo 6:Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuranların ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Tablo 7:işsizlik Ödeneği Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Tablo 9: Kırşehir'de Çalışanların Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Tablo 12: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Oranları

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En Fazla Çalışılan Meslekler

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Tablo 19: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlara Göre Dağılımı
Tablo 20: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Tablo 21: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Özellikleri

Tablo 22: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Tablo 22: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

Tablo 24: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 25: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 27: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

Tablo 28: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 29: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Tablo 31: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Tablo 32: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Tablo 33: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 34: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo 35: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo 36: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo37: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Tablo 38: : İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre

Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Tablo 39: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Tablo 40: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Tablo 41: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Tablo 42: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Tablo 43: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 44: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 45: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Tablo 48: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Tablo 49: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Tablo 50: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Tablo 51: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 52: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 53: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 54: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Tablo 55: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

Tablo 56: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Tablo 57: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Tablo 58: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Tablo 59: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Tablo 60: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Tablo 61: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlara Göre Dağılımı

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

Grafik 18: Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Grafik: 20 Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

Bk.: Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İO: İşsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYP: Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

Kırşehir İşgücü Piyasası Araştırması temel olarak Kırşehir ili işgücü piyasasının sorunlarını ve ihtiyaçlarını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu amaca yönelik olarak piyasadaki temel dinamiklerin belirlenmesi ve istihdam politikalarına yön verecek değerlendirmelerin yapılması düşüncesiyle arz ve talebe yönelik bir saha çalışması gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmada yer alan değerlendirmeler büyük oranda işyeri bilgi formuna dayalı verilerden oluşmakla birlikte TÜİK verileri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Kırşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü kaynaklarından yararlanılmıştır.

İşgücüne katılma oranı, işsizlik oranı ve istihdam oranı, işgücü piyasası açısından oldukça önem arz eden verilerdir. 2013 yılı TÜİK "hane halkı işgücü anketi" sonuçlarına göre Kırşehir bölgesinde (15+ yaş) işgücüne katılma oranı %46,6, işsizlik oranı %7,3 ve istihdam oranı %43,1'dir. 2012 yılında ise işgücüne katılma oranı %43,4, işsizlik oranı %7,4 ve istihdam oranı %40,2'dir. 2012-2013 yılı verileri karşılaştırıldığında 2013 yılında işsizlik oranının 0,1 puan azaldığı, işgücüne katılım oranı 3,2 puan arttığı ve istihdam oranının 2,9 puan azaldığı görülmektedir.

2015 (Ocak-Haziran) yılında Kırşehir'de kayıtlı işsizlerin en fazla kayıtlı olduğu mesleğin Beden İşçisi(Genel) olduğu görülmektedir. Bu mesleği Büro Memuru ve Beden İşçisi(Temizlik) takip etmektedir.

Kırşehir'de 2015 (Ocak-Haziran) yılında en fazla açık işin Beden İşçisi(Genel)'de olduğu görülmektedir. 2015 Ocak-Haziran döneminde ise Satış Danışmanı ve Reyon Görevlisi meslekleri takip etmektedir. 2014 yılında Beden İşçisi(Genel) mesleğini Beden İşçisi(Temizlik) Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) meslekleri takip etmektedir.

Kırşehir'de 2015 (Ocak-Haziran) döneminde açık işlerin tamamına yakınının özel sektörde olduğu görülmektedir. Son dönemde uygulanan genel politika kapsamında yürütülen özelleştirme çalışmaları neticesinde kamu iştiraklerinin azalması ile kamuda yürütülen iş ve işlemlerin yoğunluklu olarak hizmet alımı kapsamında yapılması nedeniyle işçi personeli istihdam eden kamu sektöründe daralma olduğu görülmektedir.

2013, 2014 ve 2015 (Ocak-Haziran) dönemi verilerine bakıldığında Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde işe yerleştirmenin en fazla olduğu görülmektedir.

2015 yılının ilk altı ayına bakıldığında 309 adet aktif işgücü programı düzenlenmiştir ve bu programlardan bin 149 kişi yararlanmıştır. Toplum Yararına Program (TYP) dahilinde ise ilk altı ayda 42 program düzenlenmiştir ve bu programlardan yararlanan kişi sayısı bin 361 kişidir. İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise Kırşehir işgücü piyasasında oldukça ilgi görmüştür. 2015 yılı ilk altı ayına bakıldığında İEP programı sayısı 280 İEP kursiyer sayısı ise 502 kişidir. Bu sayı 2014 yılının rakamlarını

ilk altı ayda geçmiştir. Mesleki eğitim kurslarında ise 26 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 566 kişi faydalanmıştır.

Kırşehir ilinde 2015 yılının ilk altı ayına bakıldığında işsizlik ödeneği için yapılan başvuru sayısı 816'dır. Aynı dönemde işsizlik ödeneği hak eden sayısı da 512 kişidir. Bu dönemde işsizlik ödeneği için yapılan başvuruların yüzde 65'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneği hak edenler incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirine yakın değerler olduğu görülmektedir.

Kırşehir ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan Ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık her üç işyerinden biri Toptan Ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile İnşaat (yüzde 24) ile İmalat (yüzde 14) sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 75'ini oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu üç sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Kırşehir ilinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerindedir. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir. Bu bağlamda Kırşehir ili Türkiye geneli ile benzeşmektedir.

Kırşehir ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 9 bin 704 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 85'i erkek, yüzde 15'i kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Kırşehir'de kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür.

Kırşehir ilinde en fazla çalışanın bulunduğu İmalat sektörü ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Kırşehir'de en fazla çalışan İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 74'ü bu sektörlerdedir. Kırşehir ilinde çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışanın; Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Toplam çalışanların yüzde 23'ü bu meslek grubundadır Kırşehir ilinde kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde de durum böyledir.

Kırşehir ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda Diğer Lastik İmalat İşçileri görülmektedir. Bu meslek ilimizde bulunan lastik fabrikasının yaptığı istihdamlar ile ilk sırayı almıştır. İmalat sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir.

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve İmalat sektörleridir. Kırşehir ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi sektörlerindeki işyerlerinin tamamının İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranını yüzde 100'dür. İŞKUR faaliyetlerinden en az faydalanan sektör ise yüzde 25'lik oran ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörüdür.

Kırşehir ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 4'ü ihracat yapmaktadır. Çalışma kapsamında gönderilen 15 sektörden yalnızca 3 sektörde ihracat yapılmaktadır. Kırşehir'de ihracat yapan sektörler İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörleri olarak sıralanmıştır. Kırşehir ilinde araştırma kapsamında görüşülen işyerlerinden İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanılmadığı sorulmuştur. Faydalanan işyerlerine hangi hizmetlerden yararlandığı sorulmuştur. Forma cevap veren işyerlerinden yüzde 59,4'ü İŞKUR'dan eleman talep ettiğini, yüzde 41'i işveren danışmanlığı talep ettiğini, yüzde 22'sinin İEP talep ettiğini görmekteyiz.

Kırşehir ilindeki işyerlerinin yüzde 9,9 'u açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Kırşehir'deki açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden azdır. Ancak 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Kırşehir ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 2,5 olarak gerçekleşmiştir.

Kırşehir ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 30,9 ile Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 28,6 ile İnşaat sektörü, üçüncü olarak yüzde 23,2 ile İmalat sektörü gelmektedir. Kırşehir ilinde bu üç sektördeki işyerleri araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 75'ini oluşturmaktadır. Kırşehir'deki toplam açık işlerin yüzde 8,2'si kadınlar için talep edilmiştir. Toplam açık işin yüzde 83,5'i ise erkekler için talep edilmiştir.

Kırşehir ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk iki meslek değişmiştir. Bunlar sırayla Şoför-Yük Taşıma ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) meslekleridir. Gecen sene dokuzuncu sırada yer alan Şoför-Yük Taşıma ihtiyacı bu sene artarak birinci sıraya yerleşmiştir. Geçen sene açık iş sıralamasında ikinci sırada yer alan Sebze Üretim Teknikeri bu sene ilk 20 meslek arasına girememiştir.

Kırşehir'de açık İşlerin arama Kanallarına göre dağılımında ilk sırada İŞKUR yer alırken bunu sırasıyla Akraba-Eş Dost ve İnternet-Sosyal Medya izlemektedir.

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; nitelik gerektirmeyen meslekler, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve

montajcılar meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, Hizmet ve Satış elemanları meslek gruplarında talep edilen eğitim düzeyi ise genel lise olarak belirtilmiştir. Profesyonel meslek mensupları meslek grubunda ise Lisans mezunu talebi ön plandadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Kırşehir'deki işyerlerinin yüzde 35,6'sının eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin her 3 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 9,4 puanlık bir azalışla yüzde 26,2 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 30 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır.

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 29,4'lük pay ve62 kişi ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 19,6'lık pay ve 41 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, yüzde 15,8'lik pay ve 33 kişi ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Kırşehir ilinde 2015 İPA çalışması kapsamında temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırayı yüzde 7,1'lik oran ile Domates Yetiştiricisi mesleği almaktadır. İkinci sırada yüzde 6,9'luk oran ile Şoför-Yük Taşıma mesleği ve üçünü sırada yüzde 5,2 ile Mobilyacı mesleği gelmektedir.

İşgücü temini güçlük çekilmesi nedenleri Kırşehir ve Türkiye değerlendirildiğinde Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenleri ilk üçtedir.

Kırşehir'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 0,7 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 2,2, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 1,5 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 1,1'dir.

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler Domates Yetiştiricisi Garson (Servis Elemanı) Sıvacı, Şoför-Yük Taşıma, Satış Danışmanı, Diğer Hat Çekiciler Ve Kablo Ekleyiciler, Yumurtacı Tavuk Yetiştiricisi, Su Şişeleme Makinesi Operatörü, Tarım Alet Ve Makineleri Bakım Ve Onarımcısı olarak belirlenmiştir.

GİRİŞ

Kırşehir ili işgücü piyasası araştırma raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kırşehir ili için 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Kırşehir işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü bir ülkedeki emek arzını insan sayısı yönünden ifade eden bir kavramdır. Bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani ekonomik faaliyete katılan kısmıdır. İşgücünün çalışma hayatıyla buluştuğu piyasa koşullarına ise işgücü piyasası denmektedir. İşgücü piyasasının etkilendiği birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle işgücü piyasasını çok yönlü değerlendirmek gerektiğinden analizler zorlaşmaktadır. İşgücü piyasası; nüfus, ekonomik yapı, sosyal yapı, eğitim yapısı, işgücü göstergeleri, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi birçok faktörden etkilenmektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik endeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR71** olarak sınıflandırılan iller Kırşehir, Aksaray, Nevşehir, Kırıkkale ve Niğde'dir.

Bu bölümde özellikle işgücü piyasasının arz yönü üzerinde durulmaya çalışılacaktır. Yukarıda da anlatıldığı gibi işgücü piyasasını birçok faktör etkilemektedir. Bu çalışmada bu faktörlerin hepsine yer verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle Kırşehir ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1'de Kırşehir iline ait temel işgücü göstergeleri mevcuttur. 2008 yılından 2013 yılına kadar olan; işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı başlıkları altında oransal değerler ile Kırşehir ilinin işgücü piyasası yorumlanmaya çalışılacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri [1]

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	36,9	11,1	32,8
2009	41,5	15,6	35,0
2010	43,5	10,8	38,8
2011	42,9	8,5	39,3
2012	43,4	7,4	40,2
2013	46,6	7,3	43,1

Kaynak: TÜİK

İşgücü; bir ülkedeki nüfusun üretici durumda bulunan yani diğer bir ifadeyle genel nüfusun çalışmak isteyen ve çalışabilir durumda olan üretken kısmıdır. İşgücü sermaye gibi üretim faktörlerinden biridir. Sürdürülebilir bir büyümenin sağlanması için işgücüne ihtiyaç vardır.

İşgücüne katılma oranı; işgücünün çalışabilir nüfusa oranıdır.

İşsizlik oranı; işsiz nüfusun işgücü içindeki oranıdır.

İstihdam oranı; istihdamın çalışabilir nüfusa oranıdır.

İşgücüne katılım oranının en fazla 2013 yılında olduğu görülmektedir. İşgücüne katılım oranının yıllar geçtikçe artış gösterdiği; ancak 2011 yılındaki ekonomik ve mali krizden dolayı azaldığı görülmektedir. İşsizlik oranına bakıldığında ise işsizlik oranın en fazla 2009 yılında olduğu görülmektedir. 2009 yılından sonra işsizlik oranının düştüğü görülmektedir. İstihdam oranı ise en az 2008 yılında, en fazla 2013 yılında olduğu görülmektedir. Ayrıca yıllar geçtikçe istihdam oranında artış olduğu gözlemlenmektedir.

[1] TÜİK'in İl Düzeyinde açıkladığı Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları eski veri setine aittir. 2014 yılı Şubat Döneminden beri yayınlanan yeni veri setine göre İl düzeyinde veri yayınlanmamıştır.

Grafik 2: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

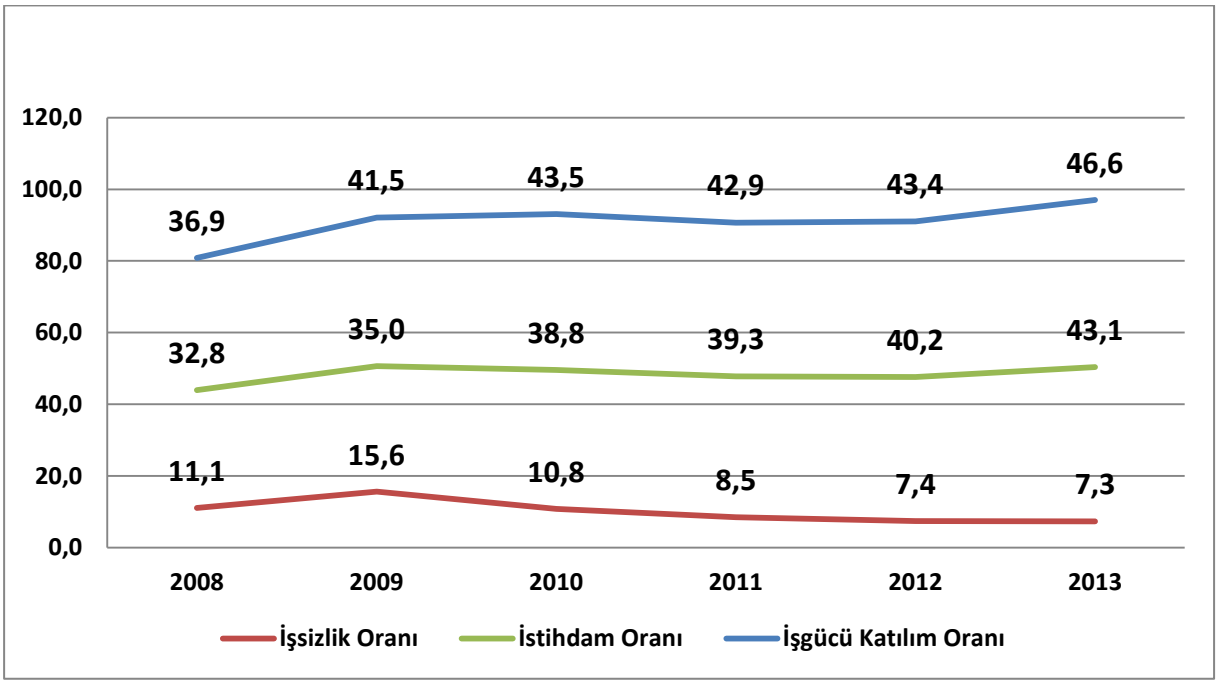

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2011 yılında bir önceki yıla göre ufak bir düşüş göstermiş olup diğer yıllarda bir önceki yıllara göre artış göstermiştir. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun artış göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden istihdam oranı ise 2008-2013 yılları arasında sürekli olarak artış eğilimi göstermiştir. Bu durum yorumlanacak olursa çalışabilir yaştaki kişi sayısının çoğalması ve buna bağlı olarak istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişmesiyle çalışabilir çağa gelen kişilerin işgücüne katılım göstermesi söz konusu olmuştur.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranının 2009 yılından sonra bir önceki yıla göre düşüş gösterdiğini görmekteyiz. Bu durum yorumlandığında çalışma çağına gelen nüfusun arttığı ve istihdam alanlarının artış gösterdiği söylenebilir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR verileri işgücü piyasasının nabzının tutulması için önemli göstergelerdendir. Kuruma kayıtlı olanlar ile ilgili veriler olup oldukça detaylıdırlar.

KAYITLI İŞSİZ

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Kırşehir ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

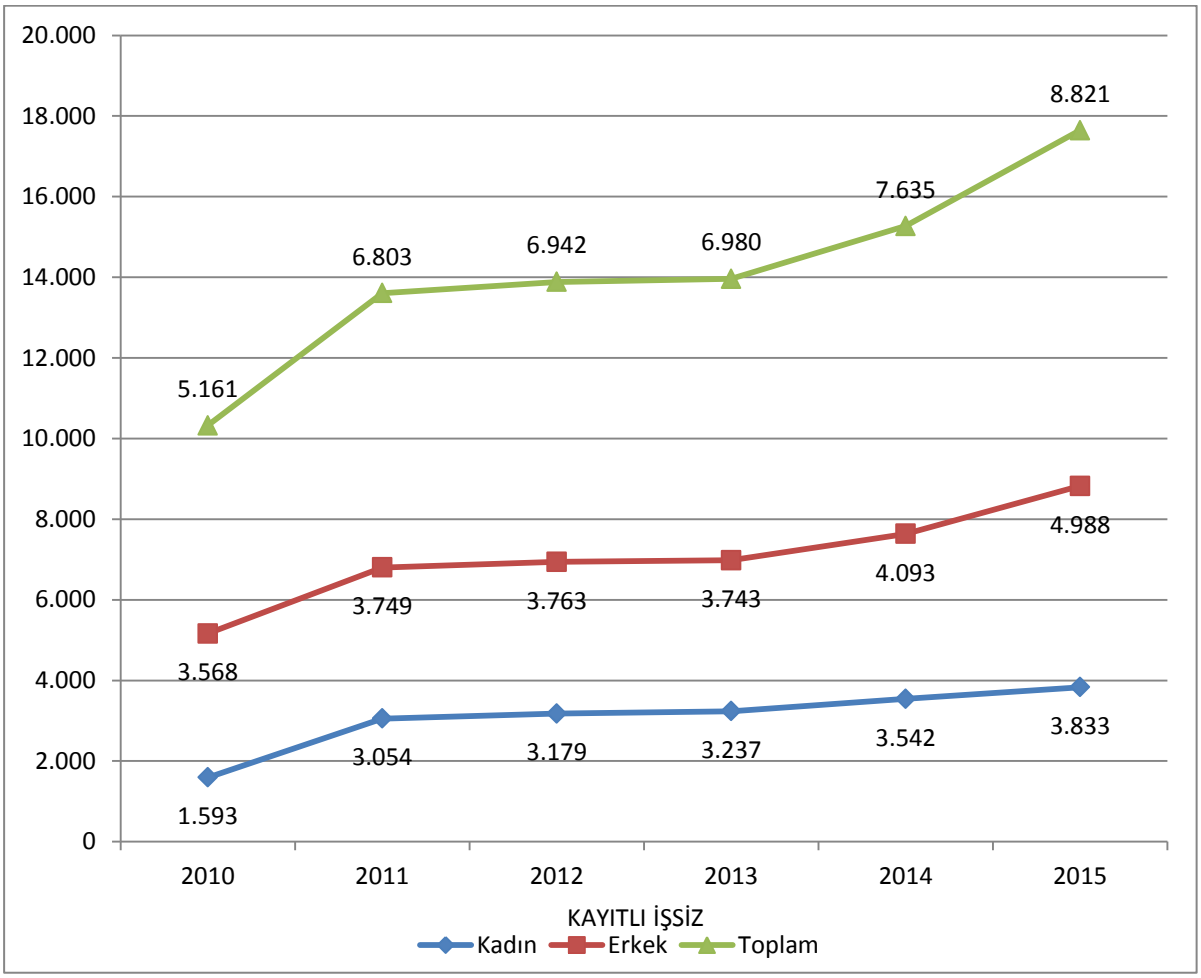

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla

Kırşehir'de 2010 yılında İŞKUR'a kayıtlı kişi sayısı 5 bin 161 iken 2015 yılı Haziran ayı itibarıyla bu sayı 8 bin 821'e yükselmiştir. İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif duruma gelmesinde, tanınırlığının artmasında 2012 yılında göreve başlayan İş ve Meslek Danışmanlarının payı büyüktür. 2010 yılında kayıtlı kadın sayısı bin 593 iken 2015 yılı Haziran itibarıyla 3 bin 833'e yükselmiştir. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. 2010 yılında kayıtlı erkeklerin sayısı 3 bin 568 iken 2015 yılı Haziran ayı itibarıyla 4 bin 988 olmuştur. Ayrıca İŞKUR'un kadınlara yönelik

düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	2341
Büro Memuru (Genel)	505
Beden İşçisi (Temizlik)	499
Satış Danışmanı	304
Sekreter	212
Şoför-Yük Taşıma	175
Ön muhasebeci	169
Reyon Görevlisi	146
Garson (Servis Elemanı)	137
Kasiyer	128
Diğer Meslekler	4.205
Toplam	8.821

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

Kırşehir'de 2015 yılı Haziran ayı itibarıyla İŞKUR'a kayıtlı kişi sayısı 8 bin 821 kişidir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı incelendiğinde ilk sırada 2 bin 341 kişi ile Beden İşçisi (Genel) gelmektedir. Bu durum bize niteliksiz işsiz sayısının ilimizde oldukça fazla olduğunu göstermektedir. Ülkemizin ve ilimizin işsizlik sorunu incelendiğinde bu sorunun temelinde mesleksizlik olduğu açıkça görülmektedir. Beden işçisi (genel) mesleğini büro memuru (genel), beden işçisi temizlik, satış danışmanı ve sekreter meslekleri takip etmektedir.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde sayısal değişiklikler olmuştur. Beden işçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerindeki artışın bir nedeninin de bu olduğu söylenilebilir.

AÇIK İŞLER

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

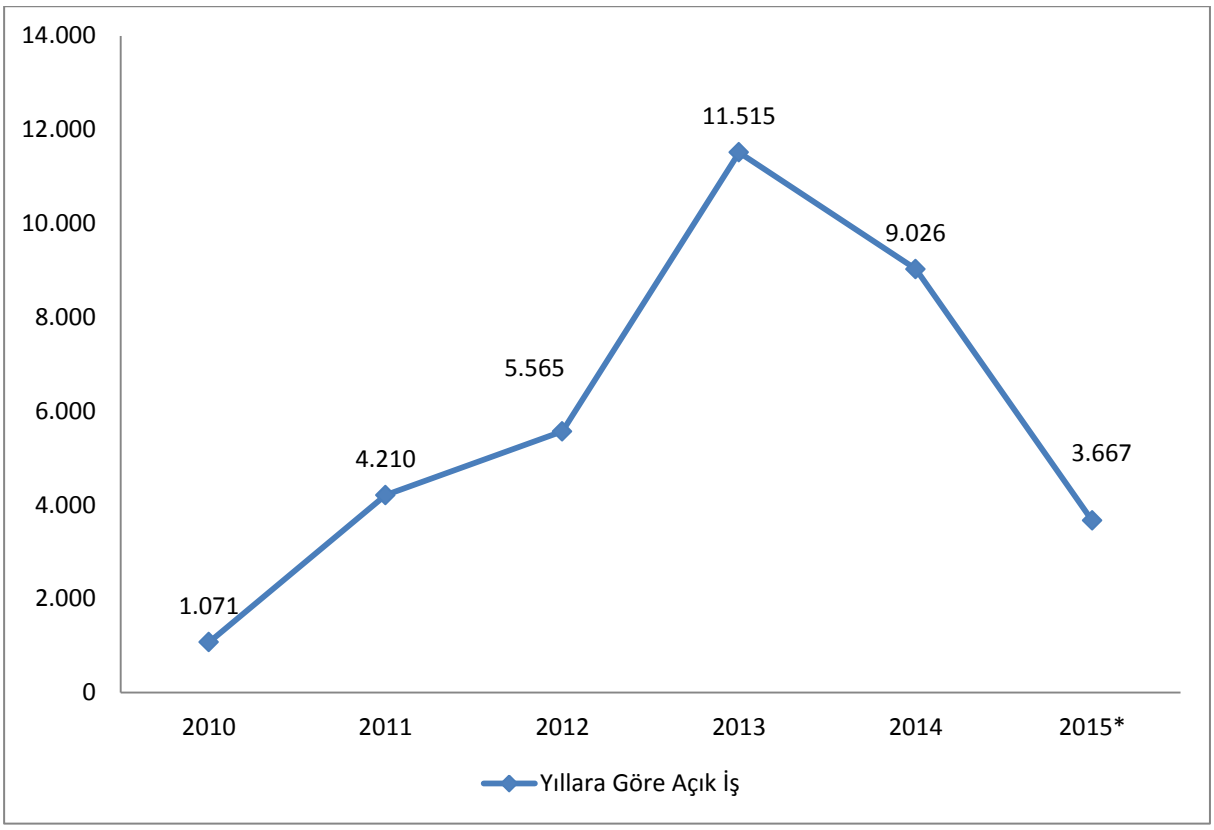

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı Ocak-Haziran dönemini içermektedir.

Grafik 3'te görüldüğü üzere 2010 yılında Kırşehir'de açık iş sayısı bin 71'dir. Yıllar itibarıyla açık iş sayısında genel artış söz konusu olmuştur. 2014 yılında bir önceki yıla göre açık iş sayısında bir düşüş olduğu gözlemlenmiştir. 2015 yılı Haziran ayı itibarıyla açık iş sayısı 3 bin 667'dir. İlimizde inşaat sektörünün yoğunlukta olması ve Haziran ayından sonra eleman arayışını arttırması Kırşehir ilinin 2015 yılı ikinci çeyreğinde açık iş sayısında ciddi bir artış gerçekleştireceği düşünülmektedir.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	Açık İş
Beden İşçisi (Genel)	1.503
Satış Danışmanı	215
Reyon Görevlisi	185
Beden İşçisi (Temizlik)	150
Şoför-Yük Taşıma	124
Garson (Servis Elemanı)	92
Çocuk Gelişim Elemanı	63
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	62
Kasiyer	61
Büro Memuru (Genel)	56
Diğer Meslekler	1.156
Toplam	3.667

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

Açık işlerin mesleklere göre dağılımına baktığımızda 2015 yılı Ocak-Haziran dönemi en fazla açık işin bin 503 kişi ile Beden İşçisi (Genel) mesleğinde olduğu görülmektedir. Bu mesleği Satış Danışmanı, Reyon Görevlisi, Beden İşçisi (Temizlik) izlemektedir. En fazla açık işin Beden İşçisi (Genel) mesleğinde olmasının nedenleri arasında; işgücü piyasasının sanayi sektörüne dayalı olmaması, nitelikli personel tedarikinde işletmelerin zorlanmaları nedeniyle vasıfsız personel talebi ve birçok mesleğin yoğun olarak Beden İşçisi (Genel) mesleği adı altında takip edilmesi yer almaktadır. Açık işlere bakıldığında taleplerin daha çok hizmet sektöründe olduğu görülmektedir.

İŞE YERLEŞTİRMELER

İşe yerleştirme iş isteyenlerin meslek ve nitelikleri dikkate alınarak işverenlerin işgücü taleplerinde aradığı koşullara en uygun kişilerin seçilmesi yoluyla gerçekleştirilen ve uygun işle uygun kişiyi buluşturan çift yönlü bir hizmettir.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

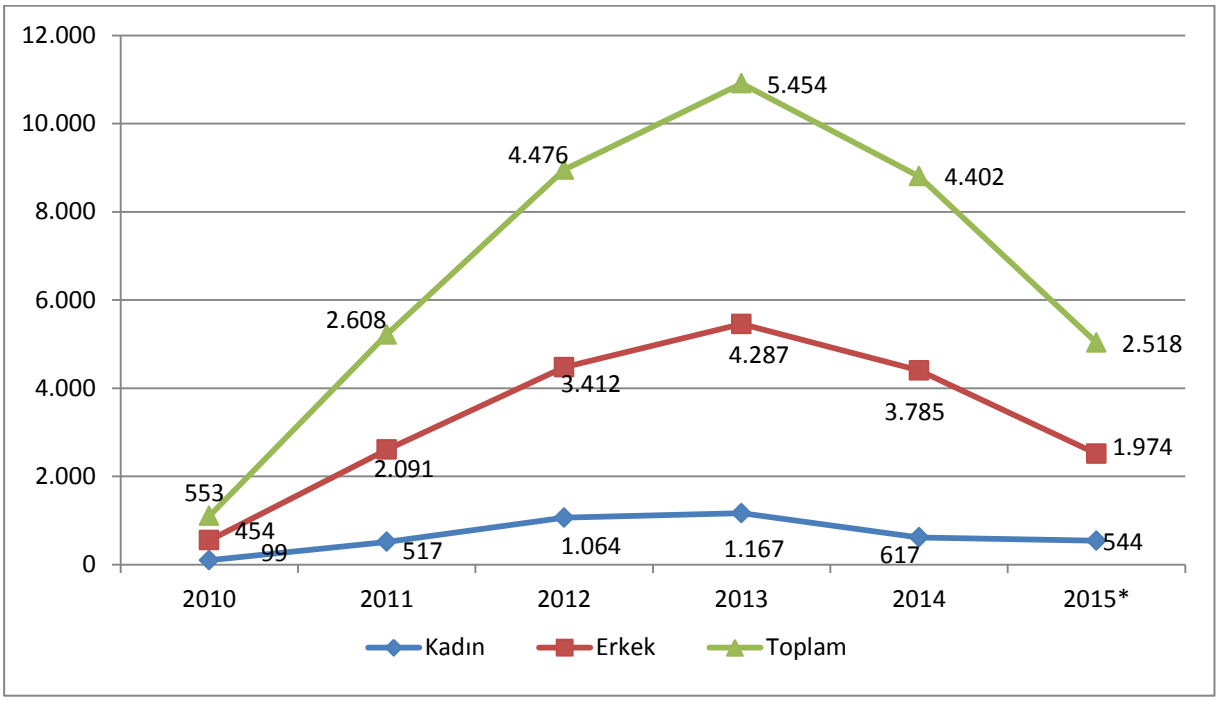

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı Ocak-Haziran dönemini içermektedir.

Grafik 4'te yıllar itibarıyla işe yerleştirme sayısı verilmiştir. Bu sayılar karşılaştırıldığında 2010-2013 yılları arasında işe yerleştirme sayısında sürekli bir artış görülmektedir. 2013-2014 yılları arasında işe yerleştirme sayılarında bir düşüş görünmektedir fakat 2014 yılı rakamlarına Toplum Yararına Programlar dahilinde işe yerleşenler dahil edilmemiştir bu nedenle bir düşüş görülmektedir. 2015 yılı Ocak-Haziran verilerine bakıldığında işe yerleştirme sayısı 2 bin 518 olarak görülmektedir yıl sonunda 2014 yılı işe yerleştirme rakamının aşılacağı tahmin edilmektedir.

Grafik incelendiğinde işe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol almasıyla birlikte tercih edilirliği, hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem açık iş sayılarına hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	1352
Beden İşçisi (Temizlik)	377
Güvenlik Görevlisi	221
Reyon Görevlisi	136
Hasta Ve Yaşlı Bakım Elemanı	95
Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt)	40
Şoför-Yük Taşıma	35
Satış Danışmanı	28
Büro Memuru (Genel)	20
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	16
Diğer Meslekler	198
Toplam	**2518**

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) Ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla güvenlik görevlisi, reyon görevlisi hasta ve yaşlı bakım elemanı takip etmektedir. Nitelikli personel tedarikinde işletmelerin zorlanmaları nedeniyle Kurumumuza verdikleri vasıfsız personel talebi ve birçok mesleğin yoğun olarak Beden İşçisi (Genel) mesleği adı altında takip edilmesi açık işlerde olduğu gibi işe yerleştirmelerde de Beden İşçisi (Genel) mesleğini birinci sıraya çıkarmıştır.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

İstihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere yapılan faaliyetlere mesleki eğitim faaliyetleri adı verilmektedir.

Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri(2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Kursiyer Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Kursiyer Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Kursiyer Sayısı
2015 *	26	566	280	502	3	81	309	1.149	42	1.361
2014	24	383	209	292	3	76	236	751	41	1.220
2013	16	365	91	146			107	511	71	1.294
2012	31	682	94	169	2	54	127	905	44	556
2011	21	418	42	83	3	75	66	576	18	192
2010	35	630	47	98	5	124	87	852	19	267

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

2015 yılının ilk altı ayına bakıldığında 309 adet aktif işgücü programı düzenlenmiştir ve bu programlara toplam 1149 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dahilinde ise ilk altı ayda 42 program düzenlenmiştir ve bu programlardan yararlanan kişi sayısı bin 361 kişidir.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise Kırşehir işgücü piyasasında oldukça ilgi görmüştür. 2015 yılı ilk altı ayına bakıldığında İEP programı sayısı 280 İEP kursiyer sayısı ise 502 kişidir. Bu sayı 2014 yılının rakamlarını ilk altı ayda geçmiştir. İEP, işgücü piyasası tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve mesleki tecrübe kazanma noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu programlardan biridir. İlimizde vasıfsız elemanların çok olması ve mesleksizliğin üst düzeyde olması neticesinde işverenler nitelikli personel bulmakta zorluk çekmektedir; fakat bu programla alacağı personele herhangi bir

gider ödemeden işbaşında mesleki tecrübe kazandırarak istihdam etmektedir. Bu anlamda İEP programlarının 2015 yılının ikinci altı ayında daha fazla ilgi görmesini beklemekteyiz.

Mesleki eğitim kurslarında ise 26 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 566 kişi faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini arttırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasında girişinde aracı rol oynamaktadır.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik sigortası, bir kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 6:Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuranların ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	816	512
2014	1.177	702
2013	1.143	715
2012	994	628
2011	557	439
2010	637	542

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Kırşehir ilinde 2015 yılının ilk altı ayına bakıldığında işsizlik ödeneği için yapılan başvuru sayısı 816'dır. Aynı dönemde işsizlik ödeneği hak eden sayısı da 512 kişidir. Bu dönemde işsizlik ödeneği için yapılan başvuruların yüzde 65'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır.

Tablo 7:işsizlik Ödeneği Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	90
Beden İşçisi (Temizlik)	35
Şoför-Yük Taşıma	13
Satış Danışmanı	12
Büro Memuru (Genel)	10
Beden İşçisi (İnşaat)	10
Aşçı	9
Güvenlik Görevlisi	9
Antrenör (Spor Eğitimcisi)	9
Pazarlamacı	7
Diğer Meslekler	308
Genel Toplam	**512**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları veya kişilerin çalıştıkları işten memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına karşın etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle de işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar dışında Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunmasına yönelik EUROSTAT'ın talep ettiği açık iş istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" [2] kapsamında,

Temel işyeri bilgileri

Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)

Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, Aranma Süresi)

Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Nedeni)

30 Nisan 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekmektedir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için, örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[2] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Bu bölümde Kırşehir ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Kırşehir ilinde 331 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde toplam 9704 çalışan vardır.

İŞYERİ VERİLERİ

Kırşehir ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 331 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörden 16 tanesinde işyeri bulunmaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Sektörler	10+
Toptan ve Perakende Ticaret	92
İnşaat	80
İmalat	49
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	25
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	20
Ulaştırma ve Depolama	14
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	14
Eğitim	14
Gayrimenkul Faaliyetleri	5
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	5
Diğer Hizmet Faaliyetleri	5
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1
Genel Toplam	331

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan Ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık her üç işyerinden biri Toptan Ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile İnşaat (yüzde 24) ile İmalat (yüzde 14) sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 75'ini oluşturmaktadır. Türkiye

genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu üç sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Ancak Türkiye genelinde en fazla işyeri İmalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Kırşehir ilinin Türkiye geneli ile farklılaştığı görülmektedir. İşyerleri sayılar bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sırada iken Kırşehir'de üçüncü sıradadır.

Kırşehir ilinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerindedir. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir. Bu bağlamda Kırşehir ili Türkiye geneli ile benzeşmektedir.

Kırşehir ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 9 bin 704 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 85'i erkek, yüzde 15'i kadındır. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 72,5'i erkek, yüzde 27,5'i kadındır. Kırşehir'de kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür.

Kırşehir ilinde en fazla çalışanın bulunduğu İmalat sektörü ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Çalışanlar içerisindeki kadın oranı Türkiye genelinde bu sektörlerde çalışan kadın oranının gerisindedir. Kırşehir ilinde kadınları çalışma hayatına girmesi yıldan yıla artmaktadır. Kırşehir ilinde çalışan kadınların erkeklere göre daha fazla olduğu tek sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür.

Kırşehir'de araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir.

Tablo 9: Kırşehir'de Çalışanların Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Sektör	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	255	3.661	3.916
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	427	1.517	1.944
Toptan ve Perakende Ticaret	305	1.039	1.345
İnşaat	42	974	1.016
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	123	332	455
Eğitim	113	176	289
İnsan Sağliği ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	129	83	212
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	21	153	174
Ulaştırma ve Depolama	8	114	122
Gayrimenkul Faaliyetleri	1	48	49
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	4	43	47
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	15	32	47
Diğer Hizmet Faaliyetleri	5	40	45
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1	42	43
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0	1	1
Genel Toplam	**1.449**	**8.255**	**9.704**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'de en fazla çalışan İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindedir. Çalışanların yüzde 74'ü bu sektörlerdedir. İşyerlerinin yüzde 50'si bu sektörlerde iken çalışanların büyük çoğunluğu bu üç sektörde yığılma göstermiştir. Kırşehir'de toplam çalışanların yüzde 40'ı imalat sektöründedir.

Kırşehir ilinde en az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

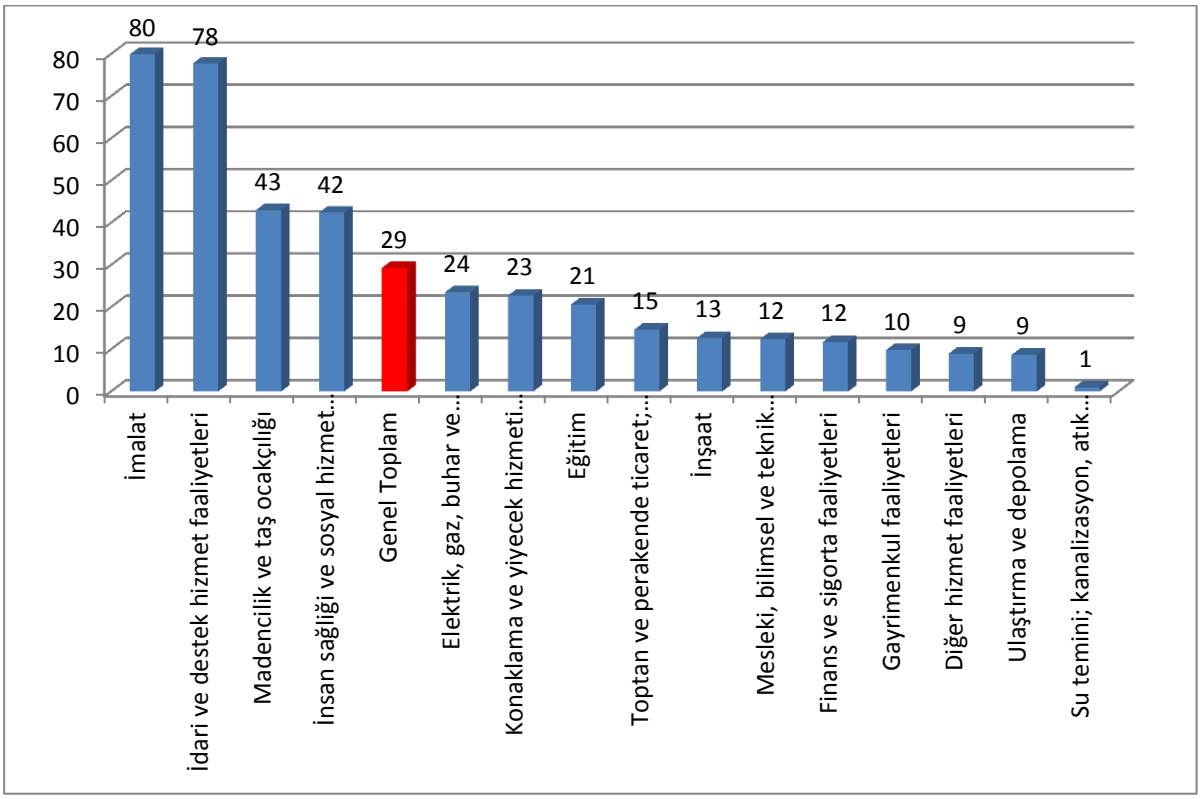

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 29'dur. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Kırşehir'deki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Türkiye genelinde en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Kırşehir'de de bu durum Türkiye geneli ile aynıdır. Türkiye genelinde İmalat sektöründe ortalama çalışan sayısı 50 iken Kırşehir'de İmalat sektöründe ortalama çalışan sayısı 80'dir. Kırşehir'de toplam çalışanların yüzde 40'ı imalat sektöründedir. Kırşehir'de İmalat sektöründeki işyeri sayısı üçüncü sırada iken ortalama çalışan sayısı ile imalat sektörü birinci sıradadır.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

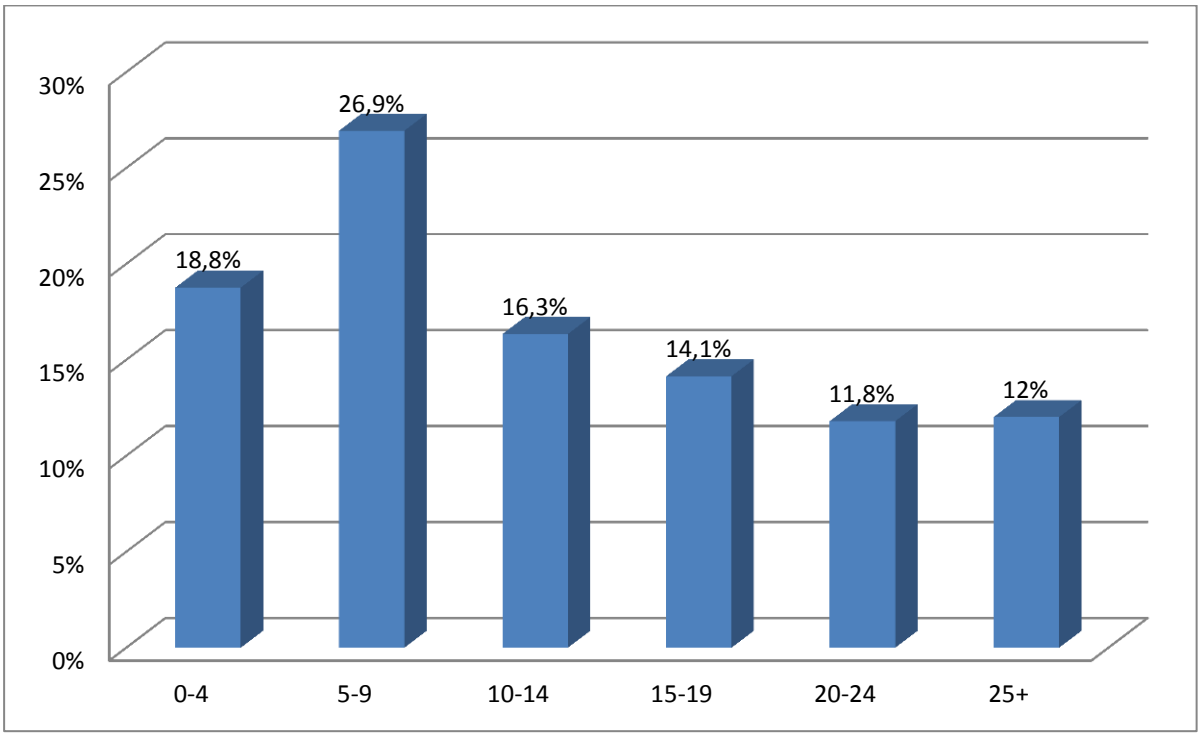

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde ve Kırşehir ilinde her yaş grubuna işyerlerinin birbirine yakın dağıldığı ve en fazla işyerinin hem Türkiye genelinde hem de Kırşehir'de yüzde 27 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Meslek Grubu	**Kadın**	**Erkek**	**Toplam**
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	22	2.250	2.272
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	36	1.665	1.701
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	400	1.201	1.602
Hizmet ve Satış Elemanları	307	844	1.151
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	71	1.006	1.077
Profesyonel Meslek Mensupları	210	502	712
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	326	375	701
Yöneticiler	19	312	331
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	57	101	158
Genel Toplam	**1.449**	**8.255**	**9.704**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışanın; Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Toplam çalışanların yüzde 23'ü bu meslek grubundadır. Türkiye genelinde ise toplam çalışanların yüzde 18 Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu ve listede birinci olduğu görülmektedir. Bu anlamda Kırşehir ili ile Türkiye geneli benzerlik göstermektedir.

Kırşehir ilinde çalışanların yüzde 17'si Nitelik Gerektirmeyen İşlerde çalışmaktadır. Bu oran Türkiye geneliyle karşılaştırıldığında birbirine yakındır. Kırşehir'de çalışan erkeklerin yüzde 15'i kadınların ise yüzde 28'i Nitelik Gerektirmeyen İşlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir. Diğer yandan genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu incelediğinde Kırşehir'de kadın çalışanların yüzde 15'i erkeklerin ise yüzde 6'sı bu meslek grubunda çalıştığı görülmektedir. Bu durum incelendiğinde ise kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha yoğun çalıştığı gözlemlenmiştir.

Kırşehir'de erkekler en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda çalışırken kadınlar ise Nitelik Gerektirmeyen meslek grubu ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

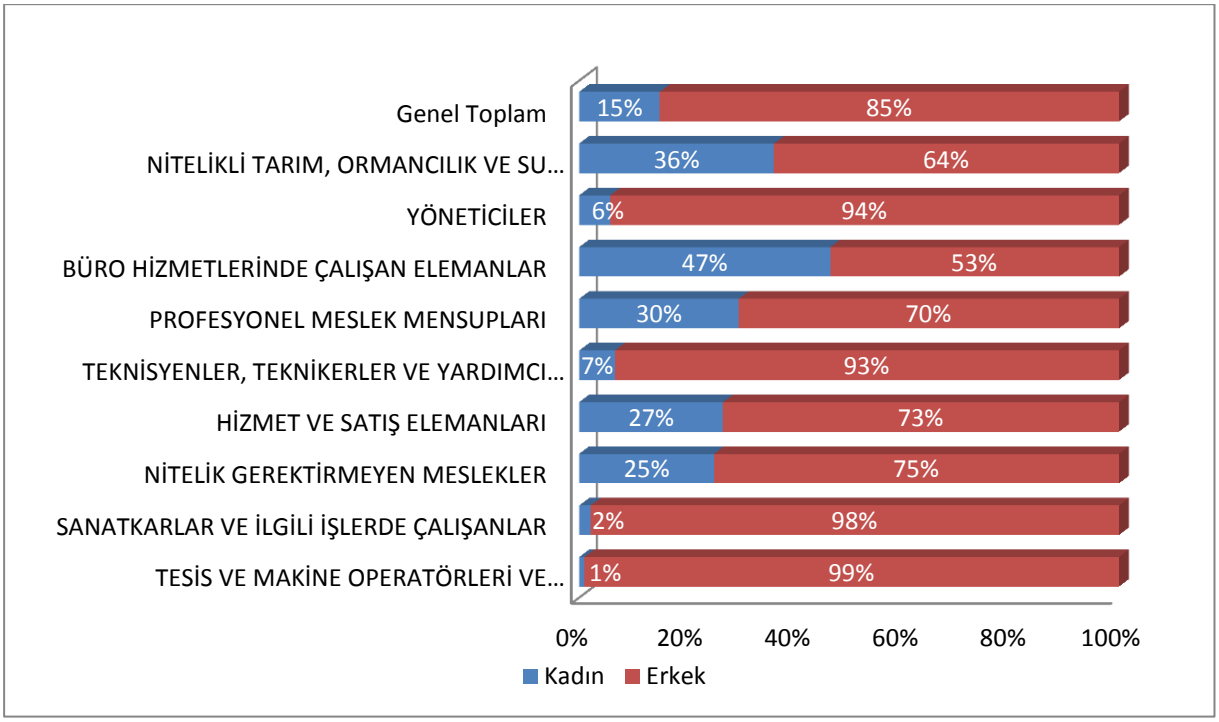

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde de durum böyledir. Kırşehir ilinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda kadınların çalışma oranı yüzde 1'dir Türkiye genelinde bu meslek grubunda kadınların çalışma oranı yüzde 18'dir. Kırşehir'de kadınların yoğunlukla çalıştıkları meslek grupları Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar (yüzde 47), Nitelikli Tarım Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları (yüzde 36) ve Profesyonel Meslek Grupları (yüzde 30) olarak sıralanmıştır.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
Erkek	**Kadın**	**Toplam**
Diğer Lastik İmalat İşçileri	Temizlik Görevlisi	Diğer Lastik İmalat İşçileri
Lastik Üretim Teknisyeni	Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Sekreter	Lastik Üretim Teknisyeni
Şoför-Yük Taşıma	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	Şoför-Yük Taşıma
Forklift Operatörü	Kasiyer	Büro Memuru (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Satış Danışmanı	Beden İşçisi (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Reyon Görevlisi	Forklift Operatörü
Metal Dökücü	Domates Yetiştiricisi	Metal Dökücü
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Aşçı	Güvenlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Muhasebeci	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda Diğer Lastik İmalat İşçileri görülmektedir. Bu meslek ilimizde bulunan lastik fabrikasının yaptığı istihdamlar ile ilk sırayı almıştır. İmalat sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir. Kırşehir'de erkeklerin en fazla çalıştığı ilk beş meslek; Diğer Lastik İmalat İşçileri, Lastik Üretim Teknisyeni, Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma ve Şoför-Yük Taşıma iken kadınların en fazla çalıştığı ilk beş meslek; Temizlik Görevlisi, Büro Memuru (Genel), Sekreter, Veri Giriş Kontrol İşletmeni ve Kasiyerdir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Kırşehir ilinde yüzde 70,5'tir. Kırşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Kırşehir'deki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden her dört işyerinden üçüne hizmet sunma imkanı bulmuştur. Türkiye geneline göre işyerlerine ulaşma imkanı daha fazla olmuştur.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma oranı	İŞKUR hizmetinden faydalananların kendi içinde dağılımı
Toptan ve Perakende Ticaret	66,7%	26,3%
İnşaat	53,9%	18,5%
İmalat	79,6%	16,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	96,0%	10,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	85,0%	7,3%
Eğitim	85,7%	5,1%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	78,6%	4,7%
Ulaştırma ve Depolama	76,9%	4,6%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	100,0%	2,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	60,0%	1,3%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	100,0%	0,9%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	40,0%	0,9%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	100,0%	0,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi	100,0%	0,4%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	25,0%	0,4%
Genel Toplam	**70,5%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve İmalat sektörleridir. Kırşehir ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi sektörlerindeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranını yüzde 100'dür. İŞKUR faaliyetlerinden en az faydalanan sektör ise yüzde 25'lik oran ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörüdür.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Part-Time İşçi Çalıştıran İş Yeri Oranı	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	20,0%	8	7	15
Ulaştırma ve Depolama	15,4%	1	14	15
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	15,0%	73	152	225
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	12,0%	58	23	81
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	7,1%	4	12	16
İmalat	6,1%	8	92	100
İnşaat	5,3%	13	163	176
Toptan ve Perakende Ticaret	2,2%	1	24	25
Genel Toplam	**5,9%**	**166**	**487**	**653**

Kaynak İPA 2015

Kırşehir ilinde işyerlerinin yüzde 5,9'u part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Kırşehir'de part-time çalışanı olan işyeri oranı daha düşüktür. Kırşehir'de araştırma kapsamına giren 15 sektörden 8'inde part-time çalışan vardır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. Kırşehir ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri her beş iş yerinde biri part-time çalışanı bulunmaktadır. Ulaştırma ve Depolama sektöründe ise part-time çalışanı olan işyeri oranı yüzde 15,4'tür. İlde en fazla part-time çalışanı olan işyeri Konaklama ve Yiyecek hizmeti Faaliyetleri sektöründedir.

Kırşehir ilinde çalışanların yüzde 7'si part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 20,8'dir. Türkiye genelinde Kırşehir geneline göre part-time çalışma daha yaygındır.

Kırşehir'de part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 75'i erkek yüzde 25'i kadındır. Toplam çalışan kadınların yüzde 11'i part-time çalışma yapmaktadır. Toplam çalışan erkeklerin yüzde 6'sı part-time çalışma yapmaktadır. Kırşehir'de part-time çalışmanın kadın istihdamı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aynı durum Türkiye için de geçerlidir.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi
Büro Memuru (Genel)	Elektrik Teknikeri	Büro Memuru (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi-Bina İnşaatı	Şoför-Yük Taşıma
Sekreter	Beton Transmikser Operatörü	Elektrik Teknikeri
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro)	Diğer Madenciler Ve Taş Ocakçılar	Beden İşçisi-Bina İnşaatı
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Diğer Madenciler Ve Taş Ocakçılar
Aşçı	Büro Memuru (Genel)	Beton Transmikser Operatörü
Masör-Masöz	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Muhasebe Görevlisi (Otel)	Diğer Elektrik Teknisyenleri	Beden İşçisi (Taşıma,Yükleme-Boşaltma)
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Beden İşçisi (Genel)	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim

Kaynak: İPA 2015

Tablo 14'te part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler gösterilmiştir. Kadın istihdamına bakıldığında Temizlik Görevlisi, Büro Memuru ve Beden İşçisi (Genel) meslekleri ilk üç sırayı almaktadır. Erkek istihdamına bakıldığında ise Şoför-Yük Taşıma, Elektrik Teknikeri ve Beden İşçisi-Bina İnşaatı meslekleri ilk üç sırayı almıştır. Toplamda part-time çalışan mesleklerde ise Temizlik görevlisi, Büro Memuru ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri ilk üç sırayı almıştır. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanların olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	**Oran**	**Kadın**	**Erkek**	**Toplam**
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	50%	3	31	34
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	48%	319	1.375	1.694
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	45%	71	166	237
İnsan Sağliği ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	40%	82	55	137
İmalat	29%	150	3.177	3.327
Toptan ve Perakende Ticaret	23%	170	359	530
Diğer Hizmet Faaliyetleri	20%	0	5	5
Ulaştırma ve Depolama	15%	4	29	33
İnşaat	1%	3	3	6
Genel Toplam	**19%**	**803**	**5.201**	**6.004**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 19'u vardiyalı çalışmak yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Kırşehir ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ile aynı seviyedir.

Kırşehir'de oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan ilk üç sektör Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir. Türkiye genelinde ise sektörel olarak Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü yüzde 47,2 ile ilk sırada yer almaktadır.

Kırşehir'de araştırma kapsamına giren işyerlerinden Madencilik ve taş ocakçılığı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Finans ve sigorta faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Eğitim sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılmamaktadır.

Kırşehir'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere bakıldığında kadınların en yoğun olduğu sektör İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörüdür. Erkeklerde ise İmalat sektörüdür.

Kırşehir'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 13'ü kadın yüzde 87'si erkektir. İlde araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışan kadınların yüzde 55'i vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp

kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır. Bu durum göz önüne alınarak Kırşehir ilinde vardiyalı çalışmanın kadın istihdamını olumsuz yönde etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En Fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Temizlik Görevlisi	Diğer Lastik İmalat İşçileri	Diğer Lastik İmalat İşçileri
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	Lastik Üretim Teknisyeni	Lastik Üretim Teknisyeni
Kasiyer	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Büro Memuru (Genel)	Şoför-Yük Taşıma	Şoför-Yük Taşıma
Reyon Görevlisi	Forklift Operatörü	Büro Memuru (Genel)
Domates Yetiştiricisi	Metal Dökücü	Forklift Operatörü
Sekreter	Güvenlik Görevlisi	Metal Dökücü
Hemşire	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Güvenlik Görevlisi
Tıbbi Sekreter	Büro Memuru (Genel)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Aşçı	Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (İnşaat)

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışanlar mesleklere göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Temizlik Görevlisi, Veri Giriş Kontrol İşletmeni ve Kasiyer almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Kırşehir ilinde erkeklerde Diğer Lastik İmalat İşçileri, Lastik Üretim Teknisyeni ve Temizlik Görevlisi iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

Sektör	İşyeri	Çalışan Sayısı		
	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	18%	110	830	940
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	8%	8	278	286
Toptan ve Perakende Ticaret	2%	1	20	21
Genel Toplam	**4%**	**119**	**1.128**	**1.247**

Kaynak: İPA 2015

Tablo 17 incelendiğinde Kırşehir ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 4'ü ihracat yapmaktadır. Çalışma kapsamında gönderilen 15 sektörden yalnızca 3 sektörde ihracat yapılmaktadır. Kırşehir'de ihracat yapan sektörler İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri olarak sıralanmıştır. Kırşehir ilinde ihracat yapan işyerlerinde çalışanların yüzde 75'i de İmalat sektöründe çalışmaktadır. Kırşehir'de ihracat yapan işyerlerinde çalışan sayılarına bakıldığında 119 kadın 1128 erkek çalışan görülmektedir. İhracat yapan işyerlerinde çalışanların yüzde 90'ı erkeklerden oluştuğu gözlemlenmiştir.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
Domates Yetiştiricisi	Metal Dökücü	Metal Dökücü
Beden İşçisi (Genel)	Şoför-Yük Taşıma	Şoför-Yük Taşıma
Paketleme İşçisi (El İle)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Hasat İşçisi-Tarla Ürünleri / Karma Çiftçilik	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Cnc Torna Tezgahı Operatörü
Üretim Şefi	Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)
Aşçı	Forklift Operatörü	Domates Yetiştiricisi
Sekreter	Kalite Kontrolcü	Forklift Operatörü
Büro Memuru (İdari İşler)	Pazarlamacı	Kalite Kontrolcü
Ön Muhasebeci	Su Şişeleme Makinesi Operatörü	Pazarlamacı

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Metal Dökücü, Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Beden İşçisi (Genel), Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Büro Memuru (Genel), Domates Yetiştiricisi, Forklift Operatörü, Kalite Kontrolcü, Pazarlamacı olarak sıralandığını görmekteyiz. Kadınlarda ilk üç sırayı Domates Yetiştiricisi, Beden İşçisi (Genel), Paketleme İşçisi (El İle) aldığını Erkeklerde ilk üç sırayı Metal Dökücü, Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme, Boşaltma) aldığını görmekteyiz.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Oranları

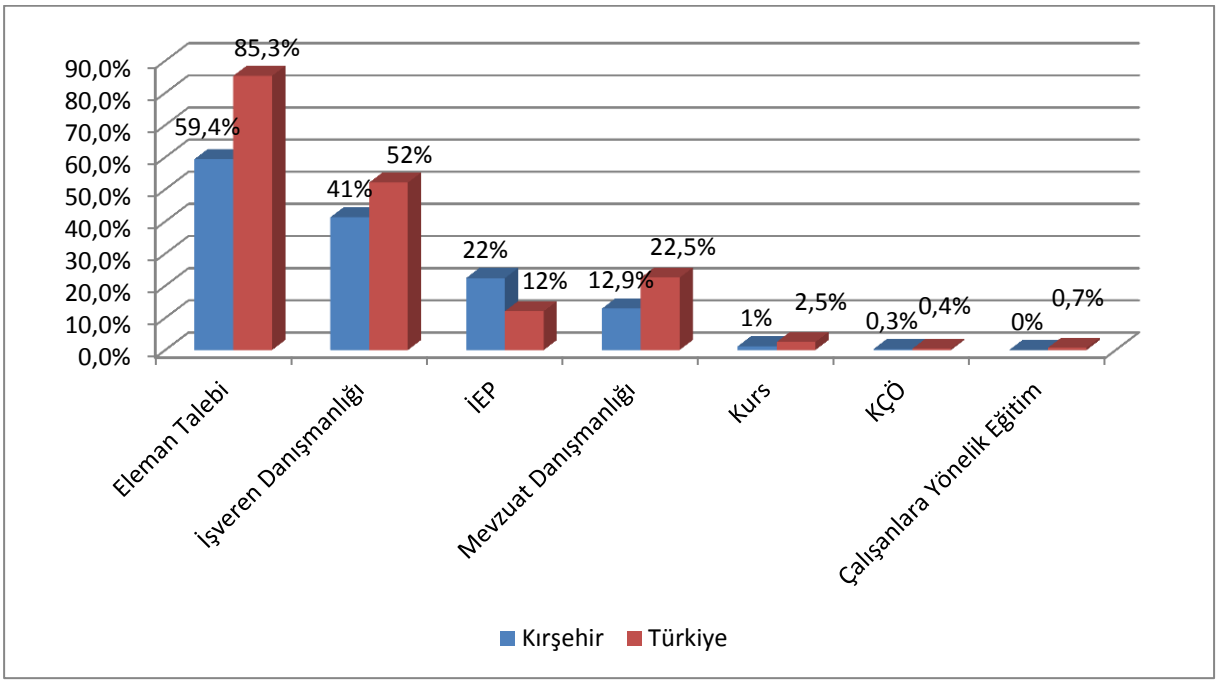

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde araştırma kapsamında görüşülen işyerlerinden İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanılmadığı sorulmuştur. Faydalanan işyerlerine hangi hizmetlerden yararlandığı sorulmuştur. Forma cevap veren işyerlerinden yüzde 59,4'ü İŞKUR'dan eleman talep ettiğini, yüzde 41'i işveren danışmanlığı talep ettiğini, yüzde 22'sinin İEP[3] talep ettiğini görmekteyiz.

[3]İEP (İşbaşı Eğitim Programı): Kurumumuz tarafından işsizliğin azaltılmasına yönelik olarak yürütülen aktif işgücü piyasası programlarından birisi olan işbaşı eğitimi programı, kuruma kayıtlı işsizlerin yine kuruma kayıtlı işyerlerinde sahip oldukları mesleki bilgilerini uygulama yaparak pekiştirmelerini, iş ve üretim sürecini bizzat görerek öğrenmelerini sağlamayı amaçlayan bir iş başında öğrenme programıdır.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlara Göre Dağılımı

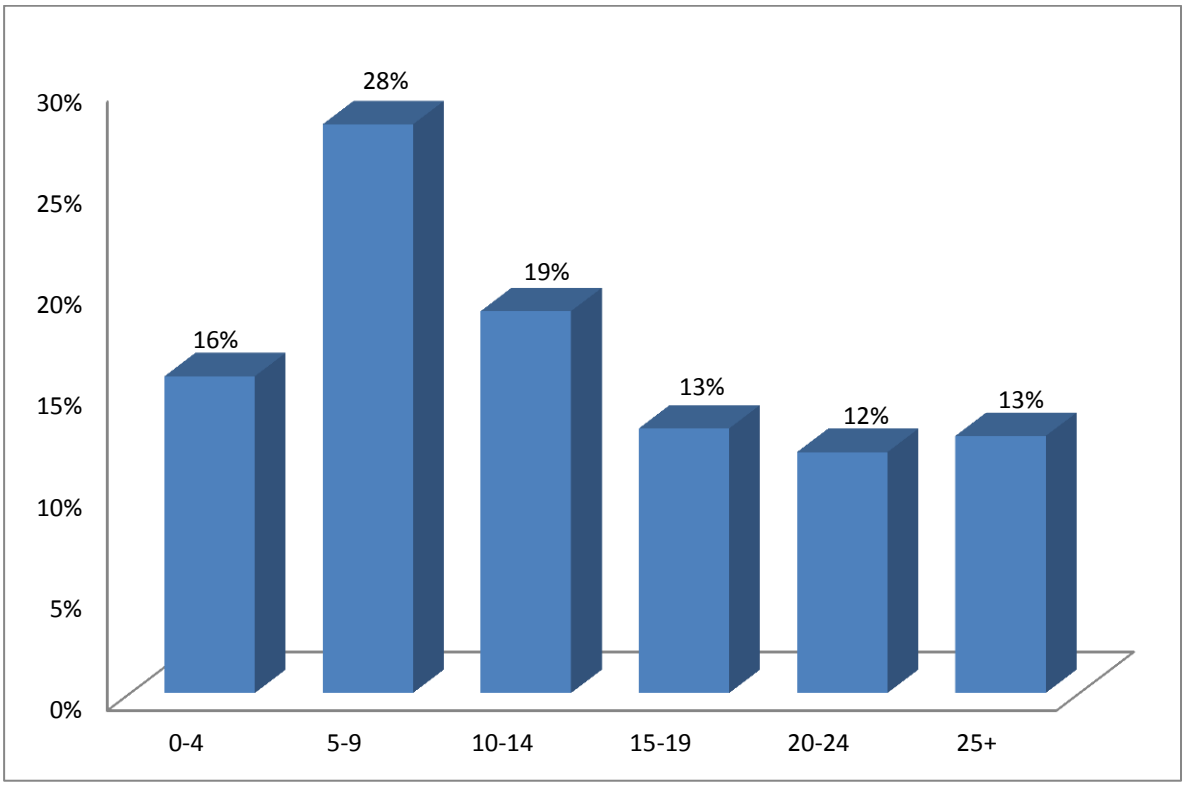

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yaşlara göre dağılımına bakıldığında hizmetlerden faydalanan işyerlerinin yüzde 28'i 5-9 yaş arası işyerleridir. Bunu yüzde 19'luk oranla 10-14 yaş arası işyerleri takip etmektedir. Son yıllarda İŞKUR hizmetlerinin yaygınlaşması ve İŞKUR'un işgücü piyasasında etkin olarak rol alması ile birlikte yeni kurulan işyerlerinin de İŞKUR hizmetlerinden daha çok faydalandığını görmekteyiz.

Tablo 19: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlara Göre Dağılımı

Hizmetler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Eleman Talebi	31	54	37	25	22	27	196
İEP	11	21	16	5	10	10	74
İşveren Danışmanlığı	22	44	22	11	18	18	137
KÇÖ						1	1
Kurs				4			4
Mevzuat Danışmanlığı	7	10	5	11	5	4	43
Genel Toplam	**36**	**65**	**44**	**30**	**28**	**30**	**233**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR hizmetlerinden en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bu hizmetten en fazla yararlanan işyerleri 5-9 yaş aralığında olan işyerleridir. 0-4, 5-9, 10-14 ve 25+ yaşa sahip firmaları kendi içerisinde aldıkları hizmetler sıralandığında birinci sırada eleman talebi, ikinci sırada işveren danışmanlığı, üçüncü sırada ise İEP yer almaktadır.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

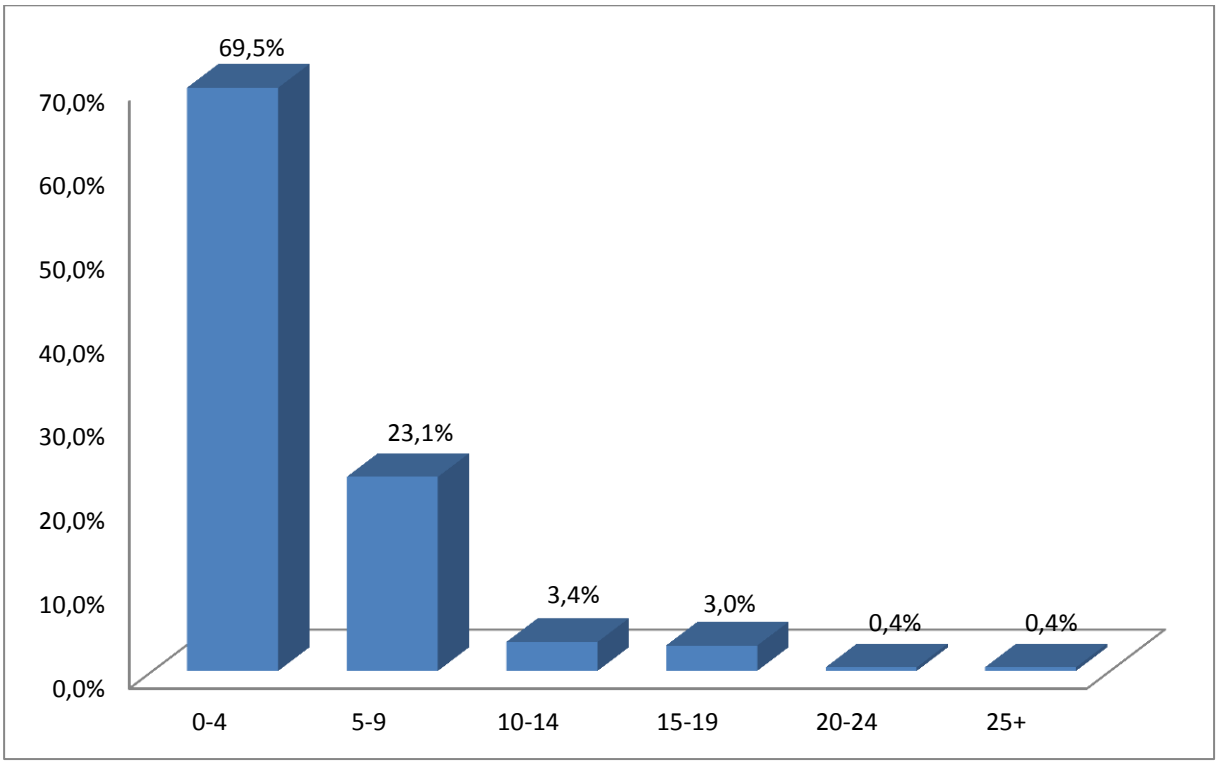

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinden İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 69,5'i 0-4 yıl arası faydalanmaktadırlar. Kırşehir ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, İş ve Meslek danışmanlarının kuruma kazandırılması, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 20'de yer verilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	KÇÖ	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	100%	0%	0%	0%	0%	0%
İmalat	87%	28%	44%	3%	8%	23%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	50%	50%	50%	0%	0%	0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme	100%	0%	0%	0%	0%	0%
İnşaat	71%	22%	71%	0%	0%	15%
Toptan ve Perakende Ticaret	98%	42%	50%	0%	2%	18%
Ulaştırma ve Depolama	90%	20%	60%	0%	0%	30%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	82%	35%	41%	0%	0%	12%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0%	0%	100%	0%	0%	0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	67%	33%	67%	0%	0%	0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	82%	45%	82%	0%	0%	9%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	75%	13%	83%	0%	0%	13%
Eğitim	92%	50%	58%	0%	0%	42%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	80%	60%	60%	0%	0%	40%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	50%	50%	100%	0%	0%	0%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti eleman talebi olmuştur. Bu durumu İşveren Danışmanlığı, İEP ve Mevzuat Danışmanlığı izlemektedir. Sadece Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe İşveren Danışmanlığı ilk sırada yer almıştır. Eleman talebinin oransal olarak en fazla olduğu sektörler Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri ve Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörleri olmuştur.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bütün işyerlerinin işveren ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

Tablo 21: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Özellikleri

	Kısmi Çalışma Yapan İşyerleri	Vardiya Yapan İşyerleri	İhracat Yapan İşyerleri
Eleman Talebi	14	51	12
İEP	7	14	4
İşveren Danışmanlığı	9	27	5
KÇÖ		1	1
Kurs			1
Mevzuat Danışmanlığı	7	14	2
Genel Toplam	**17**	**54**	**12**

Kaynak: İPA 2015

Kısmi çalışma yapan, vardiya yapan ve ihracat yapan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumlarına baktığımızda eleman talebi, işveren danışmanlığı ve iep olarak sıralandığı görülmektedir.

AÇIK İŞLER

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 16 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

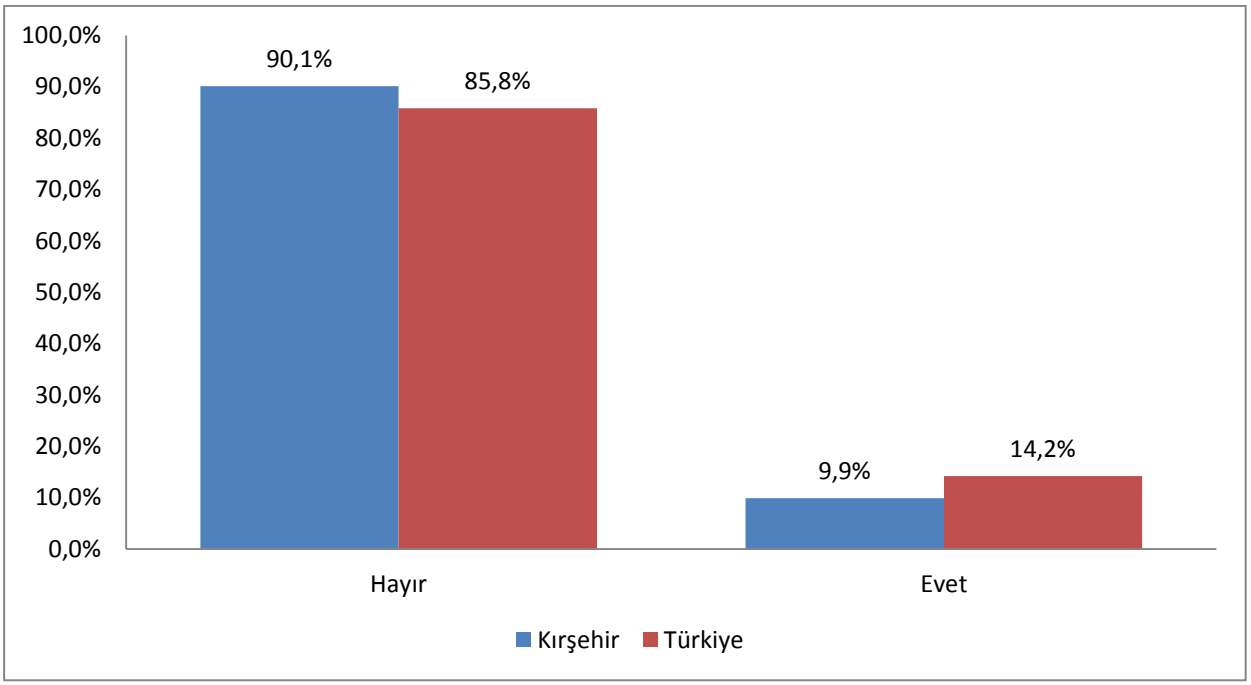

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilindeki işyerlerinin yüzde 9,9 'u açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Kırşehir'deki açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden azdır. Ancak 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Kırşehir ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 2,5 olarak gerçekleşmiştir.

Kırşehir ilinde 112 işyerinde toplam 399 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 22: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

Sektörler	Kırşehir			Türkiye	
	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı		0,0%	0,0%	0,6%	1,0%
İmalat	23	23,2%	0,6%	44,6%	2,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı		0,0%	0,0%	0,2%	0,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme	9	9,1%	90,0%	0,1%	0,4%
İnşaat	28	28,6%	2,7%	7,8%	1,4%
Toptan ve perakende ticaret	31	30,9%	2,2%	17,1%	1,8%
Ulaştırma ve depolama	2	2,2%	1,7%	3,7%	1,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	3,0%	0,7%	8,8%	2,1%
Finans ve sigorta faaliyetleri		0,0%	0,0%	0,8%	0,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	1,0%	2,0%	0,6%	1,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler		0,0%	0,0%	3,4%	2,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	2,0%	0,1%	6,1%	1,5%
Eğitim		0,0%	0,0%	1,1%	0,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri		0,0%	0,0%	2,0%	1,1%
Diğer hizmet faaliyetleri		0,0%	0,0%	1,8%	2,7%
Genel Toplam	99	100,0%	1,0%	100,0%	1,7%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 30,9 ile Perakende Ticaret sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 28,6 ile İnşaat sektörü, üçüncü olarak yüzde 23,2 ile İmalat sektörü gelmektedir. Kırşehir ilinde bu üç sektördeki işyerleri araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 75'ini oluşturmaktadır. Açık işlerin ise yüzde 82,7'lik bir pay oluşturmaktadır. Türkiye genelinde ise bu üç sektördeki açık iş oranı yüzde 68,4'dür. Türkiye genelinde sektörel bazda açık işte ilk üç sırada yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır.

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı Finans ve sigorta faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Eğitim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Kırşehir ilinde açık iş oranı yüzde 1'dir. Bu oran Türkiye geneline göre 0,7 puan daha düşüktür.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

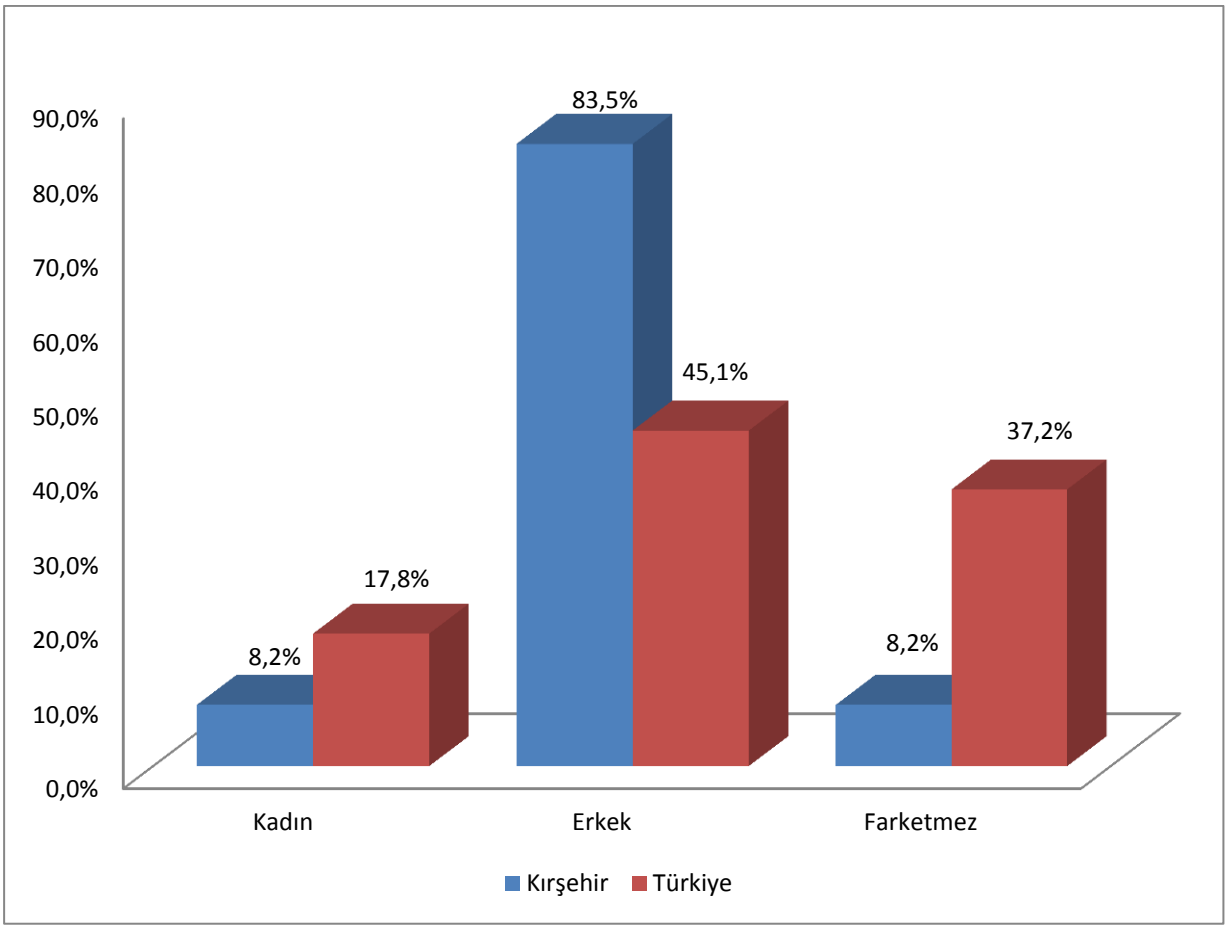

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'deki toplam açık işlerin yüzde 8,2'si kadınlar için talep edilmiştir. Toplam açık işin yüzde 83,5'i ise erkekler için talep edilmiştir. Kalan yüzde 8,2'lik açık iş için cinsiyet tercihi yapılmamıştır. Kırşehir'deki açık iş taleplerine bakıldığında açık işlerin yüzde 83,5'inde erkek personel tercih edilmiştir. Türkiye geneli için bu rakam yüzde 45,1'dir. Kırşehir ilinde açık işlerde Türkiye geneline göre erkek personel arayışı oranı daha fazladır. Kırşehir'de açık işlerde cinsiyet farklılaşması daha keskindir.

Tablo 23: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

	10+		
Sektör	Genelleştirilmiş Açık İş İşveren Sayısı	Genellestirilmiş İşveren Sayısı	Açık İş Verme Oranı
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	1	100,0 %
Gayrimenkul faaliyetleri	1	5	20,0%
Toptan ve perakende ticaret	14	92	15,6%
Ulaştırma ve depolama	2	14	15,4%
İmalat	6	49	12,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	25	8,0%
İnşaat	5	80	6,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	20	5,0%
Genel Toplam	**33**	**331**	**9,9%**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'de toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 9,9 iken Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak görülmektedir. Kırşehir'de sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı araştırmaya göre yüzde 100 ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe olmuştur. Bunun nedeni ise araştırma kapsamında bu sektörde bir tane işveren ile görüşülmüş ve o işverenin açık işinin olması rakama bu şekilde yansımıştır. Türkiye genelinde sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Kırşehir'de sektöre göre açık iş verme oranına bakıldığında ikinci sırada yüzde 20 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörü üçüncü sırada ise yüzde 15,6 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü gelmektedir. Türkiye genelinde ikinci sırada yüzde 19,7 ile konaklama yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri sektörü üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

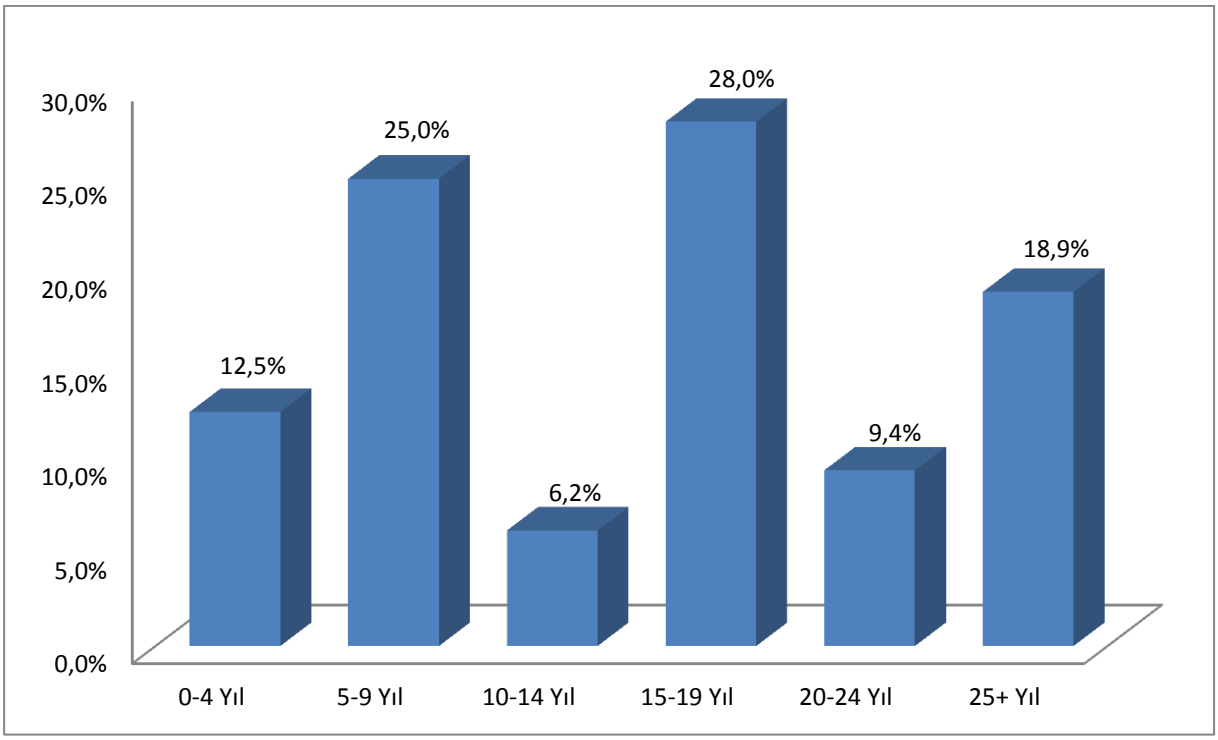

Kaynak: İPA 2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 15-19 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 5-9 yaş arası grubuna sahip işyerleri ile 25+ yaş işyerleri gelmektedir. Diğer yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakındır.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Kırşehir ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 24: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektörler	Kadın	Erkek	Farketmez
İmalat	0,0%	100%	0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,0%	100%	0%
İnşaat	3,7%	96%	0%
Toptan ve Perakende Ticaret	16,7%	57%	27%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	100%	0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	100%	0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	100,0%	0%	0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	50,0%	50%	0%
Genel Toplam	8,2%	83,5%	8,2%

Kaynak: İPA 2015

Tablo 23'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; yalnızca bir sektörde çalıştırılmak istenen elemanın cinsiyetinin fark etmeyeceği görülmektedir. Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörlerindeki açık işlerde cinsiyet fark etmemektedir. Gayrimenkul Faaliyetleri sektöründeki açık işlerin yüzde 100'ü kadın elemanlardan oluşmaktadır. İmalat, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Ulaştırma ve Depolama ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörlerinin yüzde 100'ünde erkek eleman talep edilmiştir. Benzer şekilde inşaat sektörü de açık işlerde erkek eleman talep etmiştir. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise kadın ve erkek eleman talebi eşittir.

Kırşehir'de açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanların oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir.

Tablo 25: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grupları	Açık İş
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	10
Hizmet ve Satış Elemanları	14
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	11
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	
Profesyonel Meslek Mensupları	2
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	32
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	26
Yöneticiler	
Genel Toplam	99

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde meslek gruplarına göre açık işlere bakıldığında en çok açık iş Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek gruplarında olduğu görülmektedir. Kırşehir ilindeki açık işlerin meslek grup göre dağılımına bakıldığında açık işlerin genelde nitelik gerektiren meslekler olduğu görülmektedir. Bu da Kırşehir'de nitelik gerektiren personel ihtiyacının fazla olduğunu göstermektedir. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grupları	Kırşehir			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Farketmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	20,0%	59,9%	20,2%	25,5%	25,0%	49,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	36,0%	28,2%	35,8%	21,3%	27,5%	51,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	8,9%	91,1%	0,0%	23,7%	41,7%	34,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	49,4%	50,6%	17,6%	19,3%	63,2%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	100,0%	0,0%	11,0%	73,9%	15,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	100,0%	0,0%	12,6%	51,1%	36,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	0,0%	100,0%	0,0%	17,0%	46,5%	36,4%
Genel Toplam	**8,2%**	**83,5%**	**8,2%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

Kaynak: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Kırşehir ilinin açık işlerinde erkeklerin ön planda ve Türkiye ortalamasının üzerindedir. Nitelik gerektirmeyen işlerde ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır. Fiziksel yeterlilik gerektiren işlerde erkeklerin daha fazla çalıştırıldıklarını bu veriler de desteklemektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu Hizmet ve Satış Elemanları ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubudur. Türkiye genelinde hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, profesyonel meslek mensupları, hizmet ve satış elemanları ve yönetici meslek gruplarıdır. Profesyonel meslek mensuplarında ise kadın talep oranı erkeklerden fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Bu sektörde cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Hem Kırşehir'de hem de Türkiye'de eleman talebinde fark etmez seçeneği en fazla oranda olan meslek grupları Profesyonel Meslek Mensupları ve Hizmet Ve Satış Elemanlarıdır. Türkiye genelinde Kırşehir'den farklı olarak Profesyonel Meslek Mensupları ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek gruplarında talep edilen elemanlarda fark etmez seçeneğini belirtme oranı çok yüksektir. Bu durum işgücü piyasasında fiziksel aktiviteye dayalı icra edilmeyen mesleklerde kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 27: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

	2015		2014	
	Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
1	Şoför-Yük Taşıma	11,7%	Beden İşçisi (Genel)	8,1%
2	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	8,1%	Sebze Üretim Teknikeri	7,0%
3	Satış Danışmanı	7,2%	Satış Danışmanı	6,1%
4	Beden İşçisi (Genel)	5,3%	Kasiyer	4,7%
5	Meydancı - Dökümhane	5,0%	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	4,1%
6	Metal Mamuller Montaj İşçisi	4,0%	Mobilya Döşeme İşçisi	3,7%
7	Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	3,2%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	3,3%
8	Mobilya Döşeme İşçisi	3,1%	Garson (Servis Elemanı)	3,2%
9	Ön Muhasebeci	3,0%	Şoför-Yük Taşıma	2,6%
10	Garson (Servis Elemanı)	3,0%	Reyon Görevlisi	2,5%
11	Tuğla Ve Kiremit Kalıpçısı (Elle)	3,0%	Temizlik Görevlisi	2,4%
12	Sıvacı	3,0%	Asansör Kurucusu Ve Bakımcısı	2,2%
13	Soğuk Demirci	3,0%	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	2,1%
14	Makine Teknikeri	3,0%	Şoför (Yolcu Taşıma)	1,9%
15	Isıcam İmal İşçisi	2,1%	Metal Dökümcüsü (Elle)	1,9%
16	Diğer Hat Çekiciler Ve Kablo Ekleyiciler	2,1%	Nezaretçi Ve Ustabaşı (Makine Ve Metal Mamuller İmalatı)	1,9%
17	Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme)	2,1%	Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	1,8%

	Operatörü			
18	Greyder Operatörü	2,1%	Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	1,5%
19	Sevkiyat Görevlisi	2,1%	Elektrik Teknikeri	1,5%
20	Frezeci (Freze Tezgahı Operatörü)	2,1%	Pişirici (Ekmek)	1,5%
21	**Diğer Meslekler**	21,6%	**Diğer Meslekler**	36,0%
Toplam		100%	**Toplam**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk iki meslek değişmiştir. Bunlar sırayla Şoför-Yük Taşıma ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) meslekleridir. Gecen sene dokuzuncu sırada yer alan Şoför-Yük Taşıma ihtiyacı bu sene artarak birinci sıraya yerleşmiştir. Geçen sene açık iş sıralamasında ikinci sırada yer alan Sebze Üretim Teknikeri bu sene ilk 20 meslek arasına girememiştir.

Geçen senenin sonuçlarına göre açık işler bakımından ilk yirmi meslek içerisinde yer alan mesleklerden on dört tanesi (Sebze Üretim Teknikeri, Kasiyer, İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle), Reyon Görevlisi, Temizlik Görevlisi, Asansör Kurucusu Ve Bakımcısı, Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Şoför (Yolcu Taşıma), Metal Dökümcüsü (Elle), Nezaretçi Ve Ustabaşı (Makine Ve Metal Mamuller İmalatı), Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı, Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç), Elektrik Teknikeri, Pişirici (Ekmek)) bu sene ilk yirmi meslek arasında yer almamaktadır. Onların yerine Meydancı – Dökümhane, Metal Mamuller Montaj İşçisi, Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı, Ön Muhasebeci, Tuğla Ve Kiremit Kalıpçısı (Elle), Sıvacı, Soğuk Demirci, Makine Teknikeri, Isıcam İmal İşçisi, Diğer Hat Çekiciler Ve Kablo Ekleyiciler, Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü, Greyder Operatörü, Sevkiyat Görevlisi, Frezeci (Freze Tezgahı Operatörü) meslekleri ilk yirmi meslek arasında yerini almıştır.

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında ilk üçte Kırşehir'den farklı olarak birinci sırada Makineci (Dikiş), ikinci sırada Beden İşçisi (Genel) ve üçüncü sırada Garson (Servis Elemanı) yer almaktadır.

Tablo 28: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark etmez
Satış Danışmanı	Şoför-Yük Taşıma	Satış Danışmanı
Aşçı (Özel Hizmet)	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Müşteri Temsilcisi
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)	Ön Muhasebeci
Aşçı	Meydancı - Dökümhane	Kasiyer
Reyon Görevlisi	Metal Mamuller Montaj İşçisi	Muhasebeci
Büro Memuru (Genel)	Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama	
Temizlik Görevlisi	Mobilya Döşeme İşçisi	
	Garson (Servis Elemanı)	
	Tuğla ve Kiremit Kalıpçısı (Elle)	
	Sıvacı	

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç sırada Satış Danışmanı, Aşçı (Özel Hizmet) ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi iken, erkeklerde Şoför-Yük Taşıma, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Satış Danışmanı, Müşteri Temsilcisi ve Ön Muhasebecidir. Türkiye genelinde tamamen farklı bir tablo oluşmuştur. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

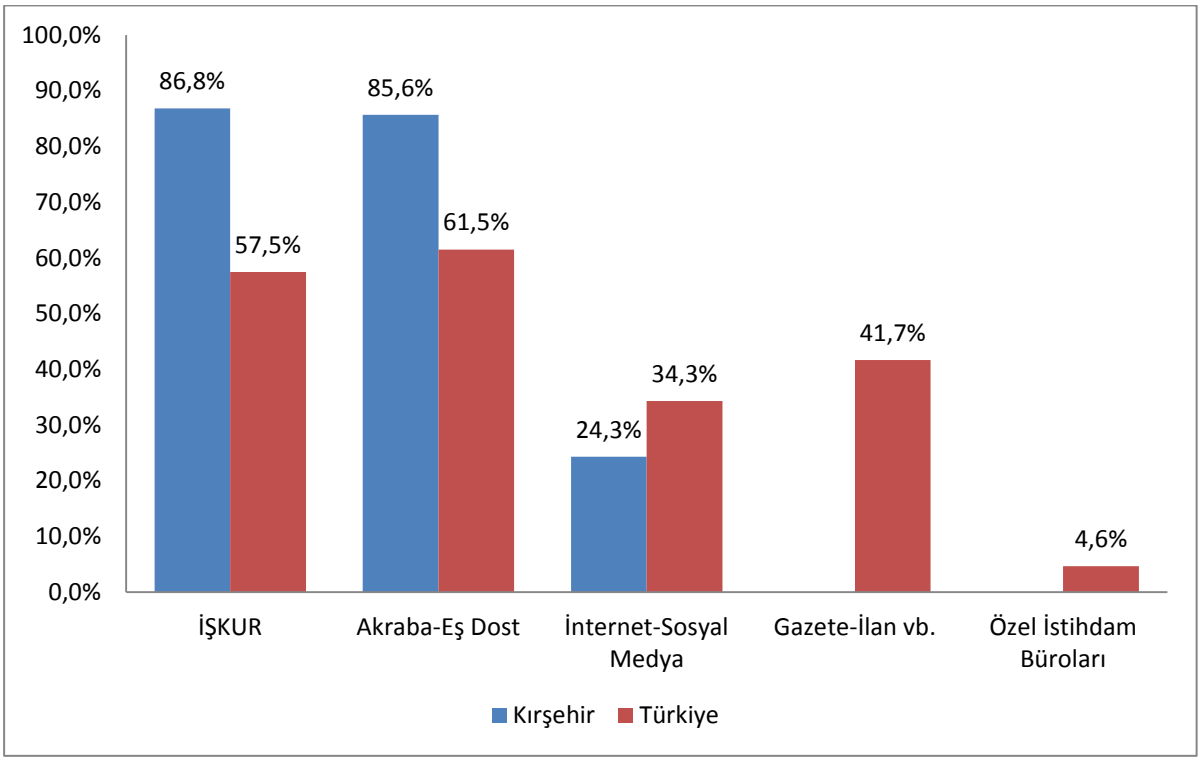

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'de açık İşlerin arama Kanallarına göre dağılımında ilk sırada İŞKUR yer alırken bunu sırasıyla Akraba-Eş Dost ve İnternet-Sosyal Medya izlemektedir. Türkiye'de açık işlerin arama kanallarına göre dağılımda ise ilk sırada Akraba-Eş Dost yer alırken bunu sırasıyla İŞKUR, Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları izlemektedir. Türkiye'de ve Kırşehir'de "Akraba-Eş Dost" arama kanalının yoğun olarak kullanılmasının önemli bir sebebi olarak geleneksel akraba ilişkilerinin önemini korumasıdır. Kırşehir'de 2014 yılında açık iş arama kanalı olarak İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı yüzde 78 iken bu sene 8 puandan fazla artarak yüzde 86,8'e çıkmıştır. Bu da İŞKUR'un kendini günden güne geliştirerek işveren için önemli bir pozisyona ilerlediğinin göstergesidir.

Tablo 29: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektörler	İŞKUR Aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Gazete-İlan vb	Özel İstihdam Büroları
İmalat	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	96,3%	96,3%	74,1%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	93,3%	70,0%	10,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	86,9%	85,9%	24,2%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'deki İmalat, Ulaştırma ve Depolama, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinin yüzde 100'ü açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u kullanmaktadır. Bu sektörlerden Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü iş arama kanallarında sadece İŞKUR' tercih etmektedir. İmalat, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme, Ulaştırma ve depolama ve Gayrimenkul faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin yüzde 100'ü Akraba-Eş Dost araçlığı ile de personellerini aramaktadır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörleri iş arama kanallarında sadece Akraba-Eş Dost araçlığını kullanmaktadır. Gazete İlan vb, ve Özel İstihdam Büroları Kırşehir ilindeki sektörler tarafından iş arama kanalları olarak kullanılmamaktadır.

Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grupları	İŞKUR aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Gazete-İlan vb	Özel İstihdam Büroları
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	72,3%	87,4%	0,0%	0,0%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	100,0%	100,0%	56,5%	0,0%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	78,3%	50,1%	21,7%	0,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	100,0%	100,0%	46,7%	0,0%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	90,1%	70,0%	10,1%	0,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	86,8%	85,6%	24,3%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarının yüzde 100'ü İŞKUR ve Akraba-Eş Dost arama kanallarını kullanmaktadırlar. Gazete İlan vb, ve Özel İstihdam Büroları Kırşehir ilindeki meslek grupları tarafından iş arama kanalları olarak kullanılmamaktadır. Kırşehir ilinde İŞKUR arama kanallarının bu kadar tercih ediliyor olmasında İŞKUR'un son yıllarda yapmış olduğu olumlu politikalar etkili olmuştur.

Tablo 31: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

Meslekler	İŞKUR aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Gazete-İlan vb	Özel İstihdam Büroları
Şoför-Yük Taşıma	100,0%	100,0%	90,7%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	100,0%	74,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Satış Danışmanı	71,4%	57,1%	28,6%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Meydancı - Dökümhane	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Metal Mamuller Montaj İşçisi	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mobilya Döşeme İşçisi	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ön Muhasebeci	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sıvacı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer	82,6%	80,4%	13,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	86,8%	85,6%	24,3%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde meslekler bazında iş arama kanallarına bakıldığında İŞKUR aracılığı ve Akraba-Eş Dost aracılığının ön plana çıktığı görülmektedir. Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi (Genel), Meydancı – Dökümhane, Metal Mamuller Montaj İşçisi, Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı, Mobilya Döşeme İşçisi ve Ön Muhasebeci mesleklerinde iş arama kanalı olarak yüzde 100 oranında İŞKUR ve Akraba-Eş Dost arama kanallarını kullanıldığı görülmektedir. Beden İşçisi (Genel) ve Şoför-Yük Taşıma mesleklerinde İnternet-Sosyal Medya arama kanalının da aktif olarak kullanıldığı görülmektedir. Meslekler bazında da Gazete-İlan vb. ile Özel istihdam Bürolarının ilimizde kullanılmadığı görülmektedir.

Tablo 32: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalları	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
İŞKUR aracılığıyla	4,8%	44,6%	1,2%	17,6%	4,8%	27,0%
Akraba-Eş Dost	8,5%	36,8%	11,8%	14,3%	2,4%	26,2%
İnternet-Sosyal Medya	8,5%	82,9%	0,0%	4,2%	0,0%	4,4%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	7,3%	38,7%	10,1%	15,3%	4,1%	24,5%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'de açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 5-9 yaş arası firmalar, ikinci sırada 25+ yaştaki firmalar, üçüncü sırada ise 15-19 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 5-9 yaş arası firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 5-9 yaş arası firmalardadır.

Tablo 33: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Kırşehir			Türkiye		
	0-30	31-89	90+	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
İŞKUR aracılığıyla	77,6%	11,7%	10,7%	70,40%	12,30%	17,30%
Akraba-Eş Dost	77,4%	10,6%	12,0%	65,20%	13,30%	21,50%
İnternet-Sosyal Medya	95,8%	0,0%	4,2%	65,40%	15,10%	19,50%
Genel Toplam	**76,50%**	**13,21%**	**10,29%**	**67,50%**	**12,50%**	**19,90%**

Kaynak: İPA 2015

Hem Türkiye genelinde hem de Kırşehir'de Arama kanallarının tamamında 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 90 gün ve daha uzun süredir aranan açık işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 34: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kırşehir			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	6,0%	84,4%	9,6%	19,1%	46,4%	34,4%
İnternet-Sosyal Medya	8,5%	82,9%	8,5%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	7,1%	85,8%	7,1%	16,5%	48,1%	35,4%
Toplam	8,2%	83,5%	8,2%	17,8%	45,1%	37,2%

Kaynak: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak İŞKUR arama kanalı ile hem Kırşehir'de hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Kırşehir'de iş arama kanallarından Akraba-Eş Dost, İnternet-Sosyal Medya ve İŞKUR aracılığı ile en fazla erkeklerin arandığı gözlenmektedir. Kadın ve fark etmez seçenekleri ise benzerlik göstermektedir.

Tablo 35: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	100,0%	81,9%	82,7%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	0,0%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	100,0%	100,0%
Genel Toplam	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı bakımından incelendiğinde; açık işlerin yüzde 100'ünü İŞKUR aracılığıyla aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 82,7 ile Akraba Eş-Dost arama kanalı takip etmektedir. Araştırma kapsamında vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya ve Gazete-İlan vb. arama kanallarını kullanmadıkları görülmüştür. Vardiyalı çalışma yapan işyerlerinden alınan açık işlerde 23 açık işin sadece 1 açık işi kadın aramaktadır. Burada da arama kanalları incelendiğinde bu açık iş için iki arama kanalı kullanıldığı belirtilmiştir bunlar Akraba Eş-Dost ve İŞKUR aracılığıyla arama kanallarıdır. Bu nedenle vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin açık işlerde arama kanalları incelendiğinde kadın oranın iki yerde de yüzde 100 çıktığını görmekteyiz. Erkek personel açık işinde ise bu işyerleri arayışlarının yüzde 81,9'unu Akraba Eş-Dost vasıtasıyla aramaktadır. Burada İŞKUR aracılığıyla aranma oranı da yüzde 100'dür. Kırşehir ilinde en fazla kullanılan arama kanalı İŞKUR aracılığıyla arama kanalıdır fakat Türkiye genelinde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba Eş-Dost arama kanalıdır.

Tablo 36: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Toplam
Akraba-Eş Dost	100,0%	76,1%	80,7%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	100,0%	100,0%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde işyerlerinin yüzde 5,9'u part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Par-time çalışma yapılan işyerlerine bakıldığında erkek ve kadın personel ararken İŞKUR kanalını kullanma oranı yüzde 100'dür. Akraba Eş-Dost kanalını kullanma oranına bakıldığında ise durumun kadınlarda yüzde 100 erkeklerde ise yüzde 76,1 olarak görülmektedir.

Tablo37: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Erkek	Toplam
Akraba-Eş Dost	100,0%	100,0%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	100,0%
Gazete-İlan vb	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%
Genel Toplam	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinden alınan 15 tane açık iş için arama kanalı olarak akraba-eş dost ve İŞKUR aracılığıyla arama kanalı kullanıldığı belirtilmiştir. Kırşehir'de araştırma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin yüzde 4'ü ihracat yapmaktadır. Bu işyerlerinde çalışan kişi sayısı 1247'dir. İhracat yapan işyerlerinden alınan taleplere bakıldığında personellerinin yüzde 100'ünü İŞKUR aracılığıyla aramaktadır.

Tablo 38: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan			
	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam	Kadın	Erkek	Farketmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	56,8%	86,5%	100,0%	85,2%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Gazete-İlan vb	0%	0%	0%	0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	29,0%	24,1%	0,0%	23,0%	0,0%	0,0%	100,0%	67,2%
İŞKUR aracılığıyla	85,3%	89,1%	100,0%	89,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'deki açık işlerin yüzde 90'ı daha önce İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerleridir. İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerleri karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi sırasıyla yüzde 89,6 ile İŞKUR, yüzde 85,2 ile Akraba-Eş Dost ve yüzde 23 ile İnternet-Sosyal Medya arama kanalları gelmektedir. Hizmetlerden yararlanmayanlar ise sırasıyla yüzde 100 Akraba-Eş Dost, yüzde 67,2 ile İnternet-Sosyal Medya kanallarını tercih etmiştir.

Açık İşlerde Aranan Beceriler

Çalışma kapsamında işverenlerden açık işlerde istedikleri becerileri önem sırasına göre ve her meslek için en fazla üç tane seçmesi istenmiştir. Kullanılan yöntemden dolayı geçen yıllarda olduğu gibi beceriler ile ilgili tablolar olmayacaktır. Tablolar yerine açıklamalarda bulunulacaktır.

Kırşehir'de 99 kişilik açık iş için istenen becerileri incelendiğinde; ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik sonrasında ise Takım Çalışması gelmektedir. Bu durum değerlendirildiğinde Kırşehir ilinde personel bulmakta güçlük çeken firmaların personel arayışındaki önceliğinin kişinin fiziksel yeterliliği olduğu dikkat çekmiştir. İkinci sırada gelen beceriye bakıldığında takım çalışması gelmektedir. Bu da firmalar birlikte çalışabilecek iş uyumunu yakalayacak ve bütünlüğü sağlayabilecek eleman aramaktadır. Sonraki beceriler incelendiğinde işveren istediği beceriler sırasıyla Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İletişim ve İfade Yeteneği, Bilgisayar kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama Becerisi, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerileridir. Hiç tercih edilmeyen beceri sınıfı ise yabancı dil bilgisidir.

Açık işlerde cinsiyet ve beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; erkek taleplerinde en fazla istenen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisidir kadınlarda ise İletişim ve İfade Yeteneği becerisidir. Cinsiyeti fark etmez olarak belirten işverenlerde ise istenen becerilere bakıldığında en fazla istenen beceri Bilgisayar kullanımı ve İletişim ve İfade Yeteneği becerileridir.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı sektöründe en fazla istenen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik İle İletişim Ve İfade Yeteneğidir. İnşaat sektöründe ise en fazla istenen mesleki beceri Fiziki Ve Bedensel Yeterlilik ile Takım Çalışmasıdır. İmalat sektöründe ise en fazla aranan beceri Takım Çalışması Ve Proje Tabanlı Çalışmadır.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlarda en fazla aranan beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileridir. Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda en fazla aranan beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile takım çalışması becerileridir. Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda en fazla aranan beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Bilgisayar Kullanımı becerileridir.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İletişim ve İfade Yeteneği, Bilgisayar kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma, Satış ve Pazarlama Becerisi, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerileri istenmiştir. Araştırma kapsamındaki açık işler arasında daha öncede değinildiği gibi aranmayan tek beceri Yabancı Dil becerisidir.

En fazla açık işi olan Şoför-Yük Taşıma mesleğinde istenen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Takım Çalışması; Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) mesleğinde sırasıyla Yeterli

Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik; Satış Danışmanı mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği ve Satış ve Pazarlama Becerisi; Beden İşçisi (Genel) mesleğinde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Takım Çalışması becerileri istenmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Kırşehir genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" ikinci sırada "Takım Çalışması" dır. Akraba-Eş Dost, İnternet-Sosyal Medya, İŞKUR aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk üç sıradaki beceriler Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olup Türkiye genelinde istenen becerilerle paralel özellik göstermektedir.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 76,5'inin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Kırşehir ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk beceri talebi Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olurken, 31-89 günde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve 90+ gündür aranan elemanlarda talep edilen beceri ise İletişim ve İfade Yeteneği olmuştur.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Hem Türkiye genelinde hem de Kırşehir'de açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olmuştur. Kırşehir'de açık işlerin yarısından fazlası için herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir.

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

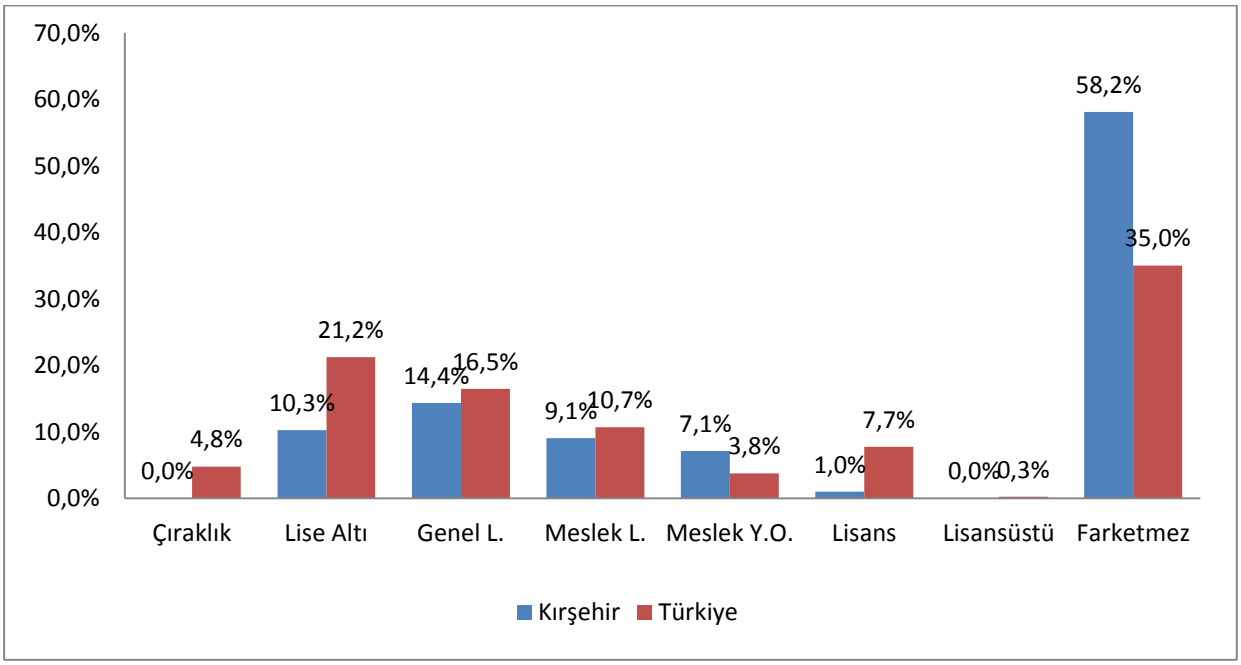

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ile Türkiye genelinin açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk eğitim düzeyi fark etmez şeklindedir. Budan sonra farklılaşma olmaktadır. Türkiye genelinde Lise Altı, Genel Lise, Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Kırşehir'de ise Genel Lise, Lise Altı, Meslek Lisesi, MYO ve Lisans şeklinde gerçekleşmiştir. Kırşehir'de Türkiye geneline göre Çıraklık eğitimi ve Lisan Üstü eğitim hiç talep edilmemiştir. Kırşehir ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye Geneline göre düşüktür.

Hem Türkiye genelinde hem de Kırşehir'de en yüksek oranda fark etmez seçeneğinin çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 39: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Fark etmez	12,5%	68,4%	0,0%	58,2%
Lise altı	49,9%	7,4%	0,0%	10,3%
Genel lise	37,6%	8,6%	50,0%	14,4%
Lisans	0,0%	0,0%	12,5%	1,0%
Meslek lisesi	0,0%	10,9%	0,0%	9,1%
Meslek yüksekokulu	0,0%	4,8%	37,5%	7,1%
Genel Toplam	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'de eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; en fazla açık iş cinsiyeti erkeklerde iken, eğitim düzeyi de fark etmezdir. Bu talep tüm taleplerin yüzde 58,2'sini temsil etmektedir. Cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 49,9 ile lise altı, bunu takiben yüzde 37,6 ile genel lise olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi fark etmez olarak yüzde 68,4 ve bunu takiben yüzde 10,9 ile meslek lisesi eğitimi talep edilmektedir. Kadınlarda talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, erkeklerde istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir.

Tablo 40: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Fark etmez
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	20,0%	23,3%	0,0%	10,0%	3,3%	43,3%
İmalat	0,0%	8,7%	39,1%	17,4%	0,0%	34,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	3,7%	7,4%	0,0%	0,0%	0,0%	88,9%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**10,3%**	**14,4%**	**9,1%**	**7,1%**	**1,0%**	**58,2%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde en çok tercih edilen eğitim düzeyi fark etmez iken, İmalat sektöründe meslek lisesi, Gayrimenkul Faaliyetleri ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe lise altı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe ise genel lise eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tablo 41: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Lisansüstü	Fark etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	30,0%	59,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	10,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	0,0%	21,5%	42,7%	0,0%	21,5%	0,0%	0,0%	14,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,0%	8,9%	0,0%	44,4%	0,0%	0,0%	0,0%	46,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	49,4%	50,6%	0,0%	0,0%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	9,5%	6,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	84,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,0%	0,0%	0,0%	15,3%	0,0%	0,0%	0,0%	84,7%
Genel Toplam	**0,0%**	**10,3%**	**14,4%**	**9,1%**	**7,1%**	**1,0%**	**0,0%**	**58,2%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; nitelik gerektirmeyen meslekler, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, Hizmet ve Satış elemanları meslek gruplarında talep edilen eğitim düzeyi ise genel lise olarak belirtilmiştir. Profesyonel meslek mensupları meslek grubunda ise Lisans mezunu talebi ön plandadır. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda ise sadece meslek yüksekokulu tercih edilmiştir. Lisansüstü eğitim düzeyi herhangi bir meslek grubunda talep edilmemiştir.

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Tablo 42: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Fark etmez	91,1%	0,0%	34,7%	84,4%	0,0%
Genel lise	64,6%	0,0%	21,5%	85,7%	0,0%
Lise altı	59,8%	0,0%	10,3%	79,8%	0,0%
Meslek lisesi	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Lisans	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**85,6%**	**0,0%**	**24,3%**	**86,8%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işlerin için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde işverenlerin ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Lise altı eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. Genel lise ve meslek lisesi eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. İlgili eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Kırşehir genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) benzeşmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 43: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Fark etmez	68,4%	20,9%	10,6%
Genel lise	78,5%	0,0%	21,5%
Lise altı	90,2%	0,0%	9,8%
Meslek lisesi	100,0%	0,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%
Lisans	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**76,5%**	**13,2%**	**10,3%**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'de Fark etmez, Genel lise, Lise altı, Meslek Lisesi ve Meslek yüksekokulu eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebilirken, Lisans düzeyde eğitim almış eleman talebi

31-89 günde temin edilebilmektedir. Tablo 42 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça veya azaldıkça açık işin aranma süresi uzamaktadır veya kısalmaktadır şeklinde bir ifade kurulamayacaktır.

Kırşehir ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

Tablo 44: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
İmalat	69,6%	21,7%	8,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	66,7%	33,3%	0,0%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	63,3%	16,7%	20,0%
Ulaştırma Ve Depolama	50,0%	0,0%	50,0%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	76,5%	13,2%	10,3%

Kaynak: İPA 2015

Gayrimenkul faaliyetleri sektöründe açık işlerin kapatılması diğer sektörlere göre daha uzun sürebilmektedir. Diğer sektörlerde ise açık işler 0-30 gün süre ile kapatılmaya çalışılmaktadır.

Tablo 45: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
0-4	86,1%	0,0%	13,9%
5-9	89,3%	10,7%	0,0%
10-14	70,1%	29,9%	0,0%
15-19	33,4%	39,6%	27,0%
20-24	100,0%	0,0%	0,0%
25+	79,0%	0,0%	21,0%
Genel Toplam	76,5%	13,2%	10,3%

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 15-19 yaş arasındaki işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 33,4'ü 0-30, yüzde39,6'sı 31-89,

yüzde 27'si 90+ gündür aradığı gözlemlenmiştir. 15-19 yaş arasındaki firmaların açık işlerini karşılamakta zorluk çektiği söylenebilir. 0-4 yaş arası işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı ve sadece yüzde 13,9'lük bir kısmını 31+ gündür aramakta olduğu görülmüştür. 20-24 yaş arasındaki firmaların açık işlerinin yüzde 100'ünü 0-30 günde karşılamaktadırlar.

Tablo 46: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	59,9%	0,0%	40,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	100,0%	0,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	100,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	49,4%	50,6%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	47,1%	37,2%	15,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	95,9%	0,0%	4,1%
Genel Toplam	**76,5%**	**13,2%**	**10,3%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu ve 0-30 gün içinde aranan açık işlerin çoğunluğunun Hizmet ve Satış Elemanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubundan olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Kırşehir ilindeki işyerlerinin yüzde 26,1'i eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Kırşehir ili ve Türkiye bu bağlamda benzerlik göstermektedir.

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

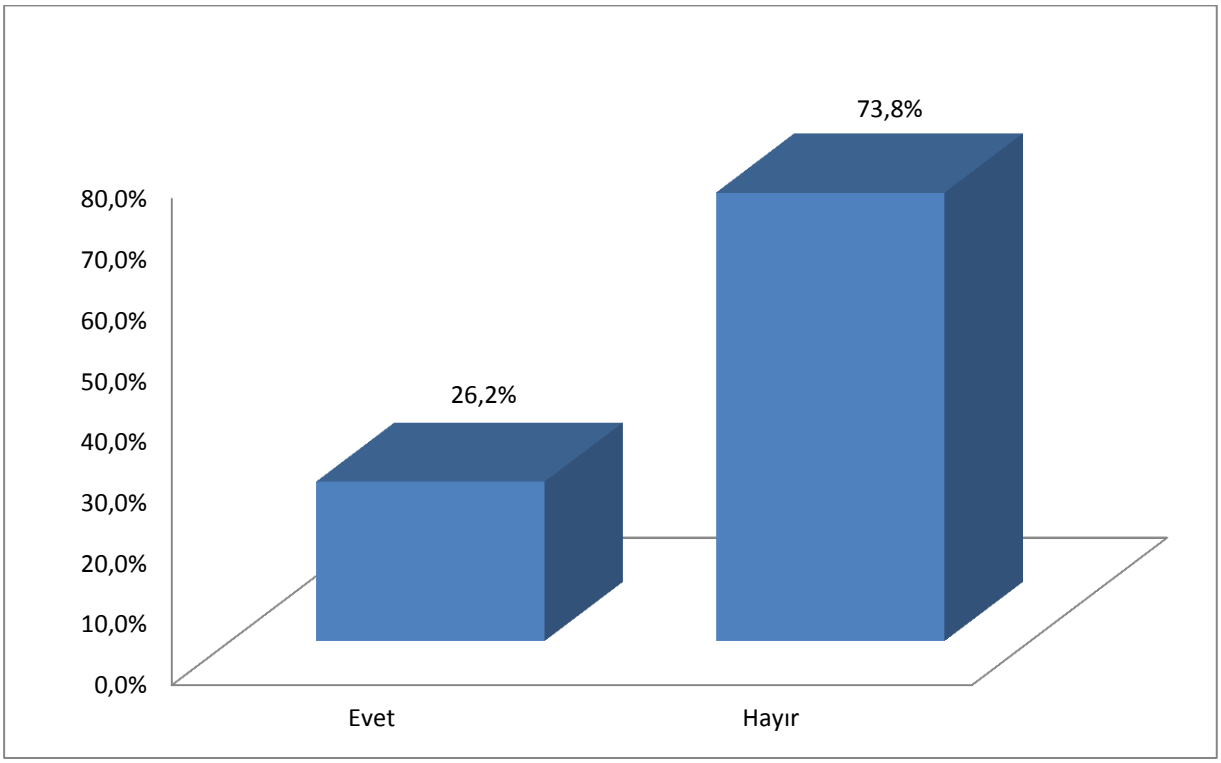

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 26,2'sinin aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Kırşehir ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında az da olsa bir uyumsuzluk olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmektedirler. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Kırşehir ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü sırası ile İmalat ve İnşaat sektörleri izlemektedir. Bu sektörler ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Üretimi ve Dağıtım sektörlerinde bulunan işyerlerinin yüzde 50'sinden fazlası eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran oldukça yüksektir.

Tablo 47: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	5	1	20,0%	4	1	25,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6	6	100,0%	5	3	60,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	95	37	38,9%	92	32	34,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	21	11	52,4%	20	3	15,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1		0,0%	1	1	100,0%
İmalat	54	30	55,6%	49	16	32,7%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1	1	100,0%	1	1	100,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	9		0,0%	5		0,0%
Ulaştırma ve Depolama	14	5	35,7%	14	5	38,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	27	4	14,8%	25	1	4,0%
Eğitim	14	4	28,6%	14	3	21,4%
İnşaat	82	18	22,0%	80	15	18,4%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	15	5	33,3%	14	3	21,4%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Üretimi ve Dağ.	2		0,0%	2	1	50,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	5	3	60,0%	5	2	40,0%
Genel Toplam	351	125	35,6%	331	87	26,2%

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 20 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden yüzde 30 oranında olan 38 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumundan ayrılmıştır. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten her 3 işyerinden bir tanesi işgücü bulmakta artık güçlük yaşamamaktadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Kırşehir'deki işyerlerinin yüzde 35,6'sının eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin her 3 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 9,4 puanlık bir azalışla yüzde 26,2 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 30 oranında bir azalışın

olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla beraber işyeri sayısında yüzde 6 orana karşılık 20 işyerinin sayısında azalma gerçekleşmiştir.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinde 37,4 puanlık bir azalış gerçekleşmiş ve yüzde 15 işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Daha sonra sırayı İmalat sektörü almaktadır. İşyeri sayısında yüzde 5'lik bir azalış gerçekleşen söz konusu sektörde 22,9 puanlık bir azalışla yüzde 32,7 oranında işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Farklılaşmanın devam ettiği diğer sektörler sırasıyla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri sektörleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 48: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grupları	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	62	32
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	41	26
Hizmet ve Satış Elemanları	33	14
Profesyonel Meslek Mensupları	24	2
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	19	
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	12	11
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	11	3
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5	10
Yöneticiler	3	
Genel Toplam	**212**	**99**

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 29,4'lük pay ve62 kişi ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 19,6' lık pay ve 41 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, yüzde 15,8'lik pay ve 33 kişi ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise benzer bir sıralama söz konusudur. Kırşehir ilindeki temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek grubuna göre sıralaması Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir.

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

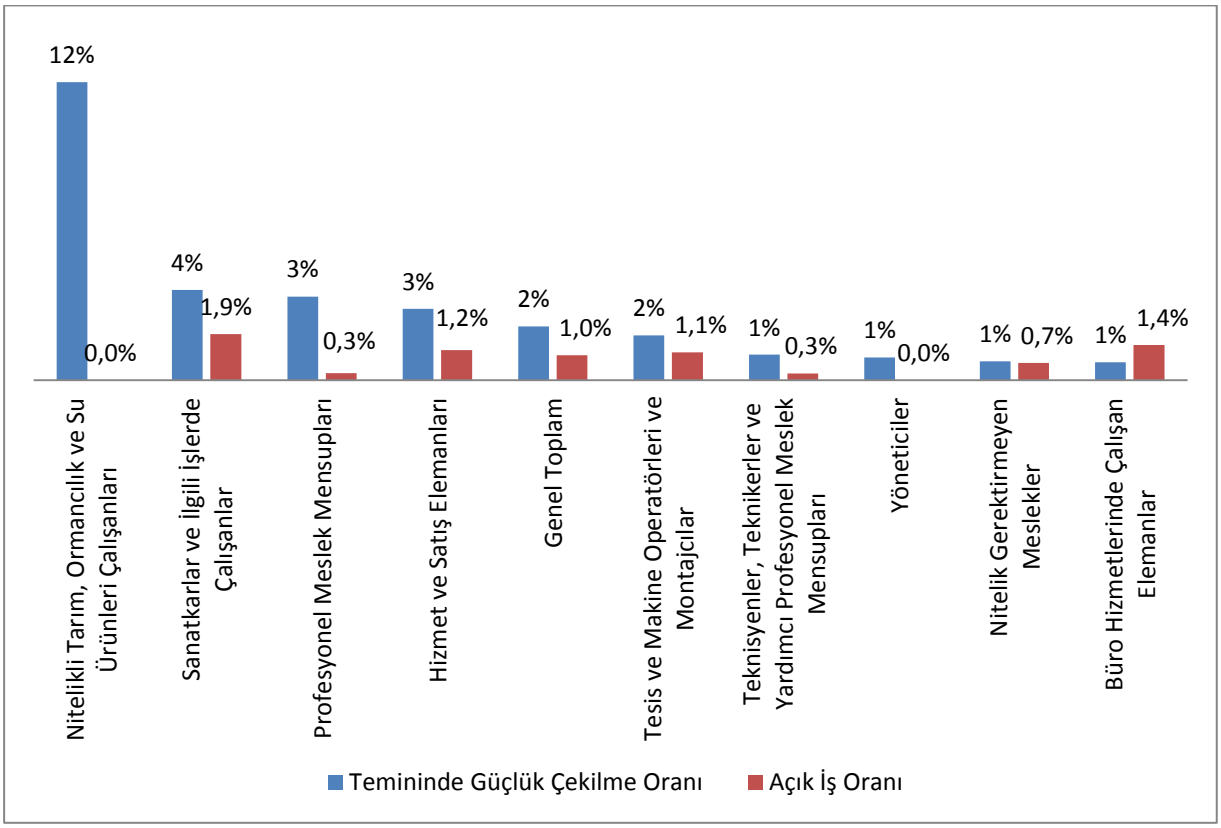

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Kırşehir'de Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda çalışanlarına yüzde 12'sinde temininde güçlük çekilmektedir. 2014 İPA çalışmasında söz konusu meslekteki çalışanlarda temininde güçlük çekilme oranı yüzde 2,6'dır. Görüldüğü üzere bu meslek grubunda geçtiğimiz yıla göre temininde güçlük çekilme oranında büyük bir artış olmuştur. 2015 İPA çalışmasında temininde güçlük çekilme oranına bakıldığında ikinci sırayı yüzde 4 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu üçüncü sırayı ise yüzde 3 ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu almıştır. 2014 İPA çalışmasında ise birinci sırada yüzde 34 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu ikinci sırada yüzde 17,3' lük oran ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, üçüncü sırada ise yüzde 13,3'lük oran ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu gelmektedir.

Tablo 49: Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
Domates Yetiştiricisi	7,1%
Şoför-Yük Taşıma	6,9%
Mobilyacı	5,2%
Muhasebeci	3,8%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	3,4%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,9%
Kasiyer	2,9%
Kepçe Operatörü	2,9%
Kasap	2,4%
Diğer Uzman Tıp Doktorları	2,4%
Diğer	60,2%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilinde 2015 İPA çalışması kapsamında temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırayı yüzde 7,1'lik oran ile Domates Yetiştiricisi mesleği almaktadır. İkinci sırada yüzde 6,9'luk oran ile Şoför-Yük Taşıma mesleği ve üçünü sırada yüzde 5,2 ile Mobilyacı mesleği gelmektedir. İlimizde bu mesleklerde aktif işgücü programları düzenleyerek aktif istihdam önlemleri almaya çalışmaktayız. Örneğin Domates Yetiştiriciliği, Mobilyacı, Muhasebeci gibi ilimizde yaygın olmayan mesleklerde eleman teminini kolaylaştırmak için İşbaşı Eğitim Programları düzenlenmektedir. Kırşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü olarak temininde güçlük çekilen mesleklerde aktif işgücü programlarını uygulama noktasında hassasiyet göstermekteyiz.

Grafik 18: Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

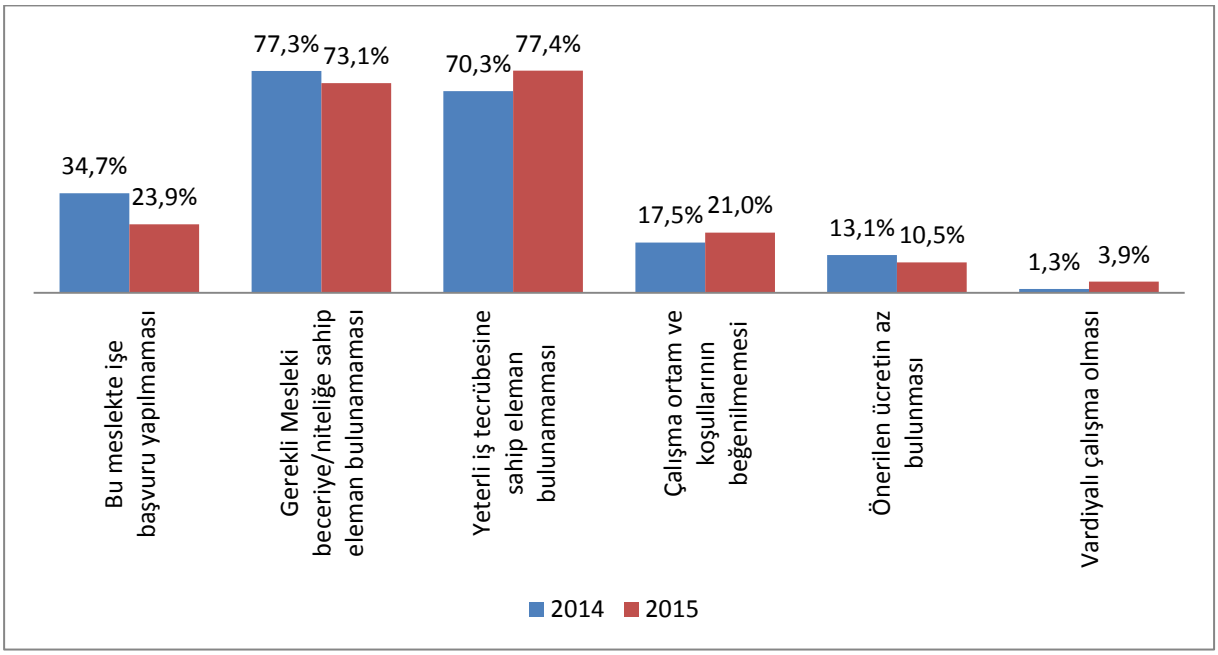

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 34,7'si söz konusu nedeni işaretlerken bu çalışmada aynı neden 10,8 puanlık bir azalışla yüzde 23,9' işveren tarafından işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha fazla işaretlenen nedenlere baktığımızda ise 2014 yılına göre 7,1 puan yükselerek yüzde 77,4 olan" Yeterli İş Tecrübesine Sahip

Eleman Bulunamaması" nedenidir. Kırşehir ilinde 2014 ve 2015 yıllarında Temininde güçlük çekilme nedenleri incelendiğinde ilimizdeki işverenlerin güçlük çekilme nedeni olarak en fazla verdikleri cevap Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması nedenleri olduğu görülmektedir. Kırşehir ilindeki eleman temini noktasında en büyük sıkıntıların başında mesleksizlik ve tecrübesizlik olduğunu görmekteyiz. Bu sorunu da aktif işgücü programlarımızdan olan İşbaşı Eğitim Programı ve Meslek Edindirme Kursları ile aşmayı amaçlanmaktadır.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

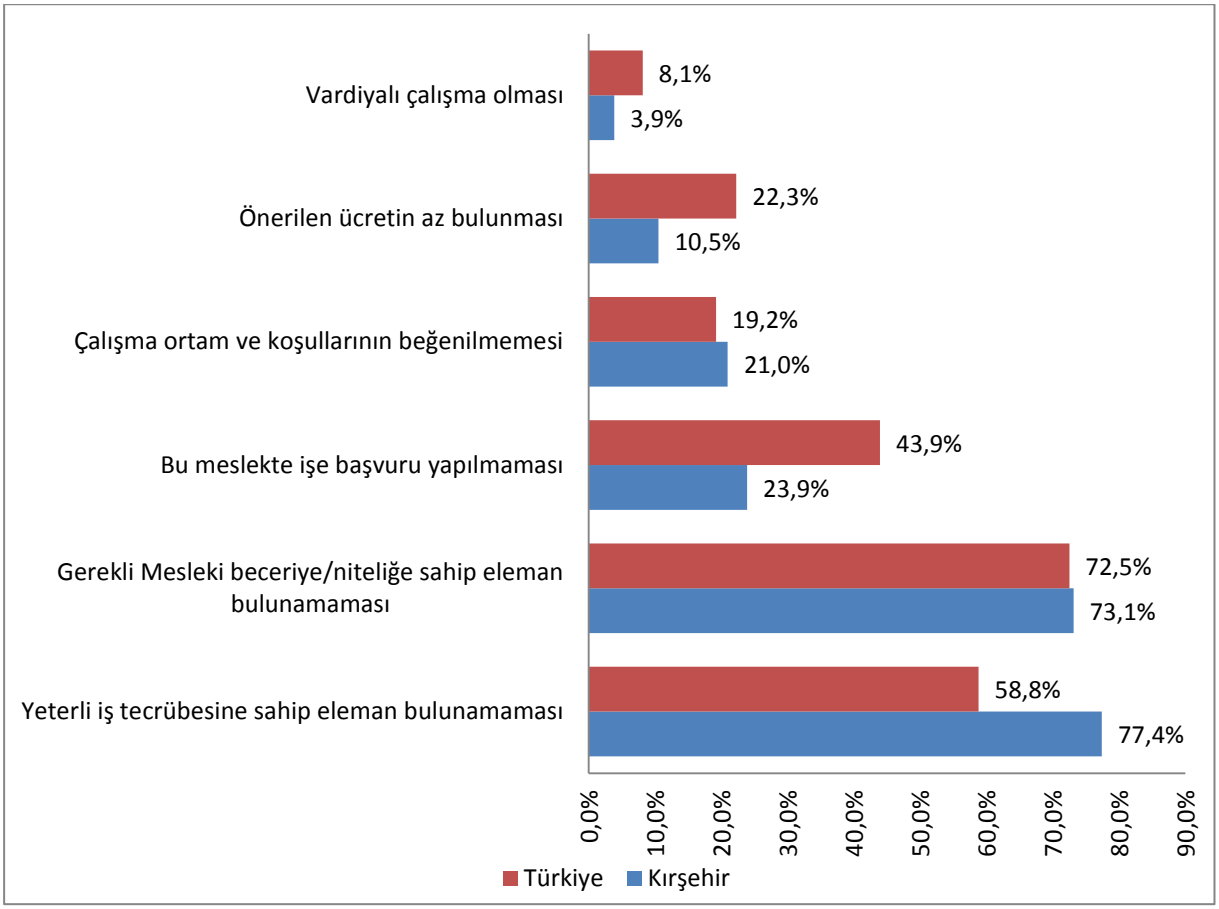

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temini güçlük çekilmesi nedenleri Kırşehir ve Türkiye değerlendirildiğinde Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenleri ilk üçtedir. Kırşehir'de Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeni işaretleyen işverenlerin Türkiye'ye oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Kırşehir ile Türkiye karşılaştırıldığında aradaki farkın çok olduğu bir diğer neden de "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" nedenidir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 43,9 Kırşehir'de ise

yüzde 23,9'dur. İki oran arasında 20 puanlık bir fark oluştuğu gözlemlenmektedir. Bu durum da bize mesleksizliğin ve iş beğenmemezliğin hem yerel düzeyde hem de ulusal düzeyde problem olduğunu göstermektedir. Ancak neden sıralamasında Kırşehir'i Türkiye geneli sıralamasından ayıran üç neden vardır. Bunlardan ilki puanlık farkla "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" , ikincisi de "Önerilen Ücretin Az Bulunması" üçüncüsü ise "Vardiyalı çalışma olması" nedenleridir. Söz konusu üç neden de Kırşehir'deki işverenler tarafından temininde güçlük çekme nedeni olarak daha az işaretlenmiştir. Başka bir ifadeyle işverenler bu nedenleri işgücü temininde karşılaştıkları güçlükte etkin bir neden olarak değerlendirmemektedirler. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik: 20 Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

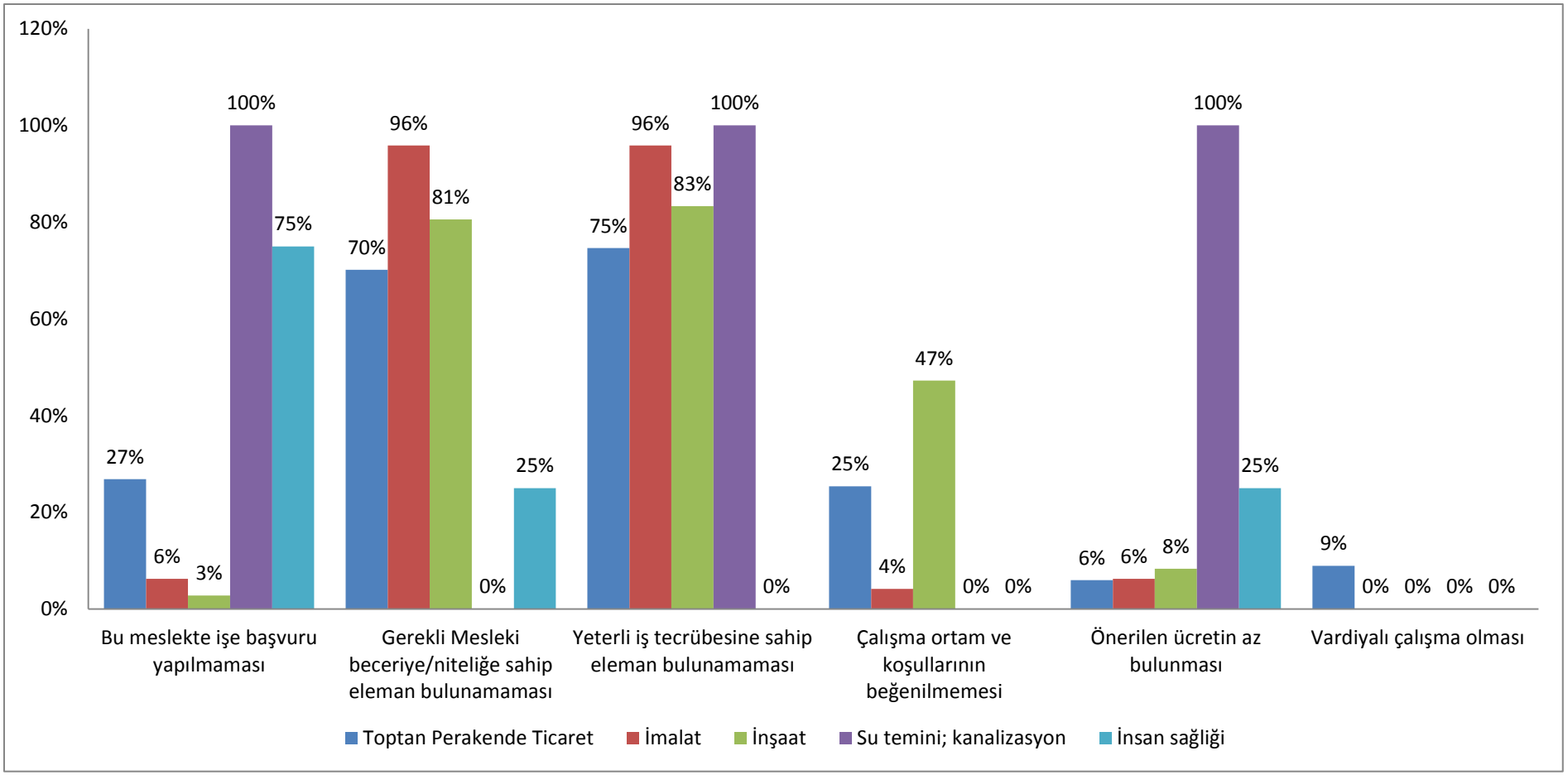

Kaynak: İPA 2015

*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır

Temininde güçlük çekilme nedenleri sektörler üzerinde incelendiğinde İnşaat, İmalat, Toptan Perakende Ticaret sektörlerinde Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması nedeni ilk sıradadır. İnsan sağlığı sektöründe ise ilk sırayı Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedeni almaktadır ve ikinci sırayı ise Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni almıştır. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe İse Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması, Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ve Önerilen Ücretin Az Bulunması nedenleri yüzde 100 olarak karşımıza çıkmıştır.

Tablo 50: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Domates Yetiştiricisi	0%	100%	100%	0%	0%	0%
Şoför-Yük Taşıma	7%	100%	93%	79%	0%	7%
Mobilyacı	0%	100%	100%	0%	0%	0%
Muhasebeci	25%	87%	100%	25%	0%	0%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	57%	0%	43%	29%	14%	0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0%	100%	100%	17%	32%	0%
Kasiyer	0%	100%	17%	0%	0%	83%
Kepçe Operatörü	0%	100%	100%	0%	0%	0%
Kasap	0%	80%	80%	0%	20%	0%
Diğer Uzman Tıp Doktorları	100%	0%	0%	0%	0%	0%
Beden İşçisi (İnşaat)	100%	0%	0%	100%	0%	0%
Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	49%	100%	100%	0%	0%	0%
Doğalgaz Tesisat Teknisyeni	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Diğer Hat Çekiciler Ve Kablo Ekleyiciler	0%	100%	100%	0%	100%	0%
Makine Teknisyeni-Motor Ve Makine	0%	0%	0%	100%	0%	0%
Beden İşçisi (Genel)	0%	100%	100%	0%	0%	0%
Otomotiv Elektrikçisi	33%	67%	100%	67%	0%	0%
Mobilya Döşeme İşçisi	0%	100%	100%	0%	0%	0%
Parke Döşeyicisi	0%	66%	100%	0%	0%	0%
Elektrikçi (Genel)	0%	67%	66%	0%	0%	0%

Kaynak: İPA 2015

*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda görüldüğü üzere temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan Domates Yetiştiricisi, Şoför-Yük Taşıma, Mobilyacı, Muhasebeci, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Kepçe Operatörü, Plastik Doğramacı/Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı, Diğer Hat Çekiciler ve Kablo Ekleyiciler, Beden İşçisi (Genel), Mobilya Döşeme İşçisi mesleklerinde temininde güçlük yaşanmasının nedenleri olarak Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni en önemli neden olarak görülmektedir. Bu mesleklerin bir çoğunda meslek sahibi eleman iş tecrübesine sahip eleman bulmak ve bulunmamaktadır. Bu nedenle tecrübe kazandırmak amaçlı işbaşı eğitim programlarımız bu mesleklerde eleman karşılama problemini ve kişilerdeki tecrübe eksikliğini çözmeyi amaçlamaktadır.

Tablo 51: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Eleman Talebi	90%	81%
İEP	37%	29%
İşveren Danışmanlığı	61%	58%
KÇÖ	0%	1%
Kurs	1%	2%
Mevzuat Danışmanlığı	22%	17%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre eleman talebi, işbaşı eğitim programları, işveren danışmanlığı ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden daha yüksek oranda faydalandığı görülmektedir. Bununla beraber işgücü temininde güçlük çekmeyen işyerleri ise kısa çalışma ödeneği (KÇÖ) ve kurs hizmetlerinden 1 puanlık farkla daha fazla faydalanmıştır.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmetler eleman talebi, işbaşı eğitim programı ve mevzuat danışmanlığıdır. Bu durum işverenlerin çeşitli nedenlerle bulmakta güçlük çektikleri işgücünün, İŞKUR tarafından temin edilmesi ve işi başında öğrenme imkânının sunulması anlamına gelmektedir.

Kırşehir ilinde işyerlerinin yüzde 26,2'si eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 19'unda vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 35'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur

Tablo 52: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
Toptan ve Perakende Ticaret	9	12	21
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1	11	12
İmalat	6	8	14
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1	8	9
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1	1	2
Diğer Hizmet Faaliyetleri		1	1
İnşaat	1		1
Ulaştırma ve Depolama	2		2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağ.	1		1
Genel Toplam	**22**	**41**	**63**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan her 3 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; İnşaat, Ulaştırma ve Depolama ve Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran toptan ve perakende ticaret sektöründe ve İmalat sektöründe yüzde 75'dir. Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörde ise vardiyalı çalışma yapılmasına rağmen eleman temininde güçlük çekilmemektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

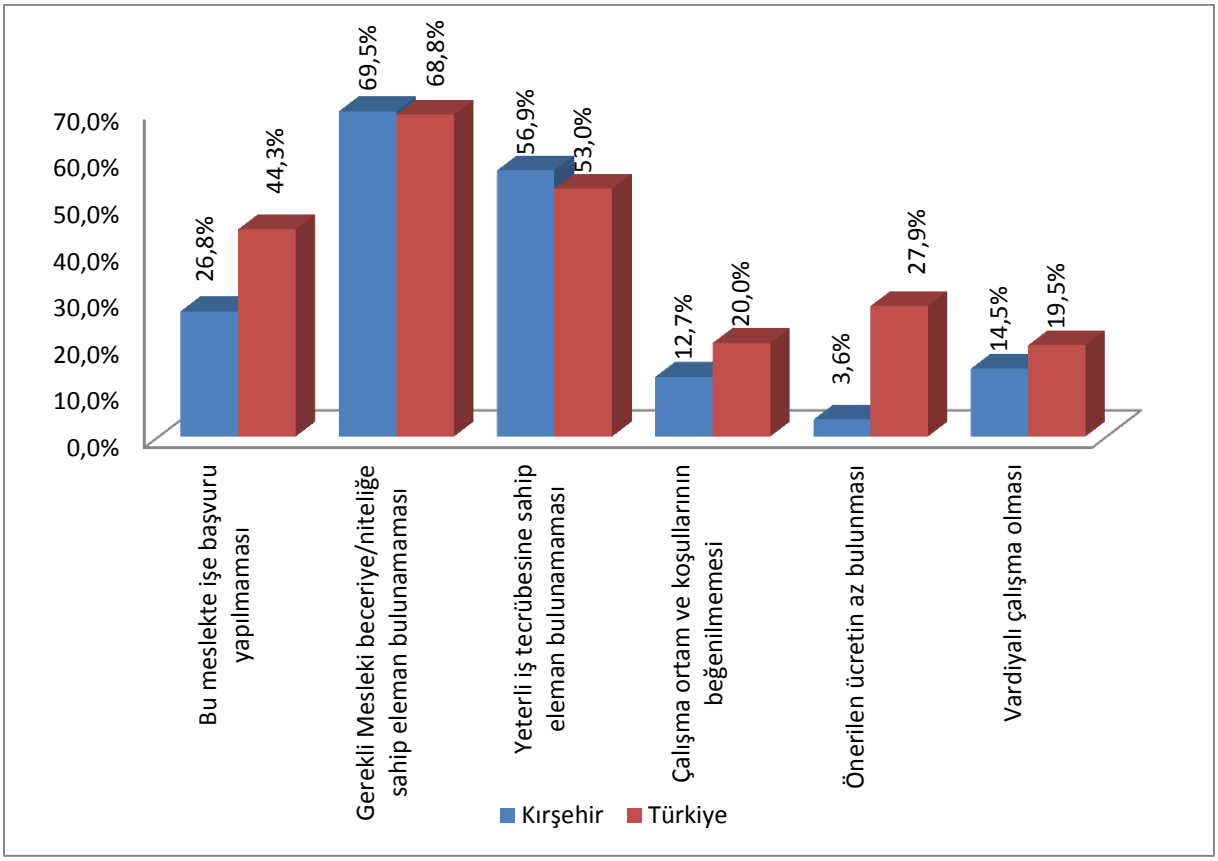

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Ancak Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak Vardiyalı Çalışmanın oranı yüzde 4'tür. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması en büyük problemdir.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Kırşehir ile Türkiye geneli ayrılmaktadır. Türkiye genelinde en düşük orana vardiyalı çalışma sahipken, Kırşehir'de ise işveren merkezli seçenekler içerisinde vardiyalı çalışma ilk sıradadır.

Kırşehir ilinde işyerlerinin yüzde 26,2'si eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 3,9'u ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 44,4'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde 35'tir.

Tablo 53: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektörler	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
İmalat	3	6	9
Toptan Ve Perakende Ticaret	1	1	2
İdari ve destek hizmet faaliyetleri		2	2
Genel Toplam	4	9	13

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. İhracat yapan her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmektedir.

Kırşehir'de ihracat yapan işyerlerinden sadece Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunanlar eleman temininde güçlük çekmez iken ihracat yapılan İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde eleman temininde güçlük çekilmektedir.

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

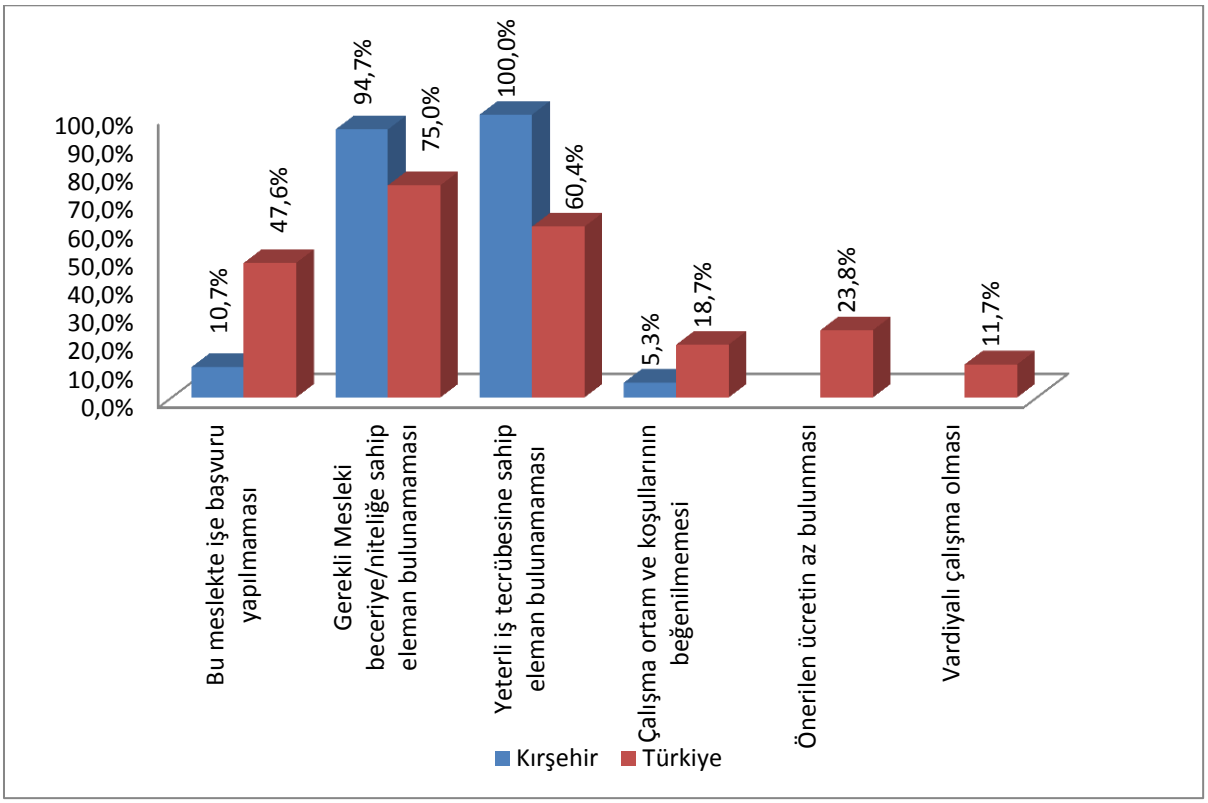

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinin yüzde 100'ü Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. İhracat yapan işyerlerinde Önerilen ücretin az bulunması ve vardiyalı çalışma olması aranılan meslekte eleman bulunamamasına engel olmadığı görülmektedir.

Kırşehir'de işyerlerinin yüzde 26,2'si eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 5,7'si part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 31,6'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Tablo 54: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

Sektörler	10+		
	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	1	2	3
İnşaat	1	3	4
Toptan ve Perakende Ticaret	1	1	2
Ulaştırma ve Depolama	1	1	2
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri		3	3
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1		1
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1	2	3
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri		1	1
Genel Toplam	6	13	19

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Part-time çalışanı olan her 3 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Kırşehir'de Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'te sunulmuştur.

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

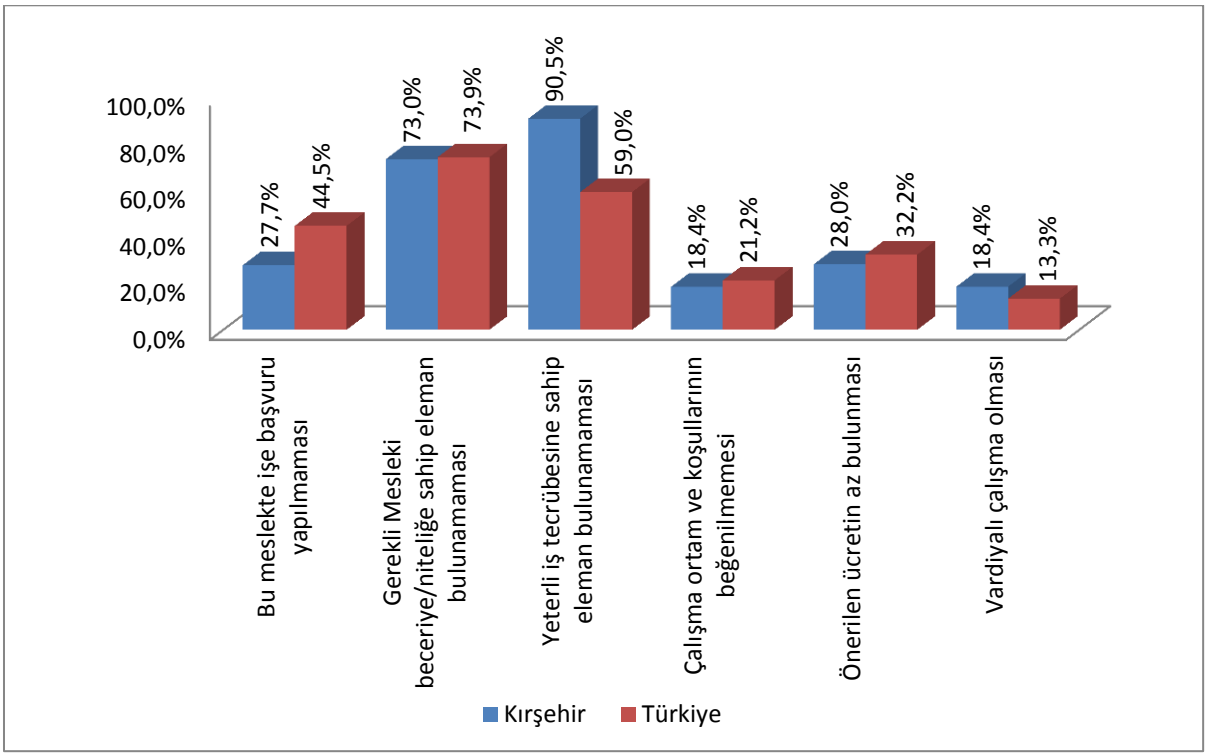

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ile Önerilen Ücretin az bulunması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Kırşehir ile Türkiye geneli sıralaması birbirine yakındır.

İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 55: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	NİDO
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	0,7%
İhracat Yapan İşyerleri	2,2%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	1,5%
Genel Toplam	1,1%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'de vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 0,7 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 2,2, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 1,5 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 1,1'dir. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerleri, İhracat Yapan İşyerleri ve Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kırşehir ili Türkiye ortalamasının altındadır

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Kırşehir'de az bir oranda istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Kırşehir, işverenlerin bazı mesleklerde aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektör olmadığı görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 56: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	8,5%
Ulaştırma ve depolama	8	6,1%
İnşaat	26	2,5%
Toptan ve perakende ticaret	32	2,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	2,1%
Eğitim	6	2,0%
İmalat	27	0,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	0,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	2	0,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%
Genel Toplam	107	1,1%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'de elektrik, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Gayrimenkul faaliyetleri, Diğer hizmet faaliyetleri, Diğer hizmet faaliyetleri ve Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörleri olmak üzere altı sektör geneldeki artış beklentisine rağmen herhangi bir değişiklik beklememektedir.

Bunun yanı sıra Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü yüzde 8,5 oranında 4 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 6,1'lik bir oranla bu sektörü Ulaştırma ve Depolama sektörü takip etmektedir ki burada da 8 kişilik bir istihdam artışı beklentisi söz konusudur. Bu nedenle geleceğe dair daha pozitif bir bakış açısı oluşmuştur. İnşaat sektörü yüzde 2,5 oranında 26 kişilik bir istihdam artışı beklenmektedir. Çalışmanın uygulandığı dönemde mevsimsel şartların normale göre daha soğuk olması İnşaat sektörünü olumsuz etkilemiştir.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen meslek grubu bulunmamaktadır. Türkiye genelinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 57: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	21	13,4%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	30	1,8%
Hizmet ve Satış Elemanları	17	1,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	9	1,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	19	0,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	7	0,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1	0,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2	0,1%
Yöneticiler	0	0,0%
Genel Toplam	107	1,10%

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir'de meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 30 kişilik istihdam artışı beklentisiyle Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde çalışanlar meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünlerinde çalışanların ilk sırada olduğu görülmektedir. Aynı şekilde takip eden sektörler de sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde çalışanlar yüzde 1,8 oranında, Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu için ise yüzde 1,5 ile net istihdam oranında değişiklik beklenmekte, diğer bir anlamda bu ölçüde bir mevcut istihdam artışı beklenmektedir.

En düşük artışın beklendiği Nitelik Gerektirmeyen meslek grubunda ise 2 kişilik artış yüzde 0,1'lük bir dilime tekabül etmektedir. Ayrıca Yöneticiler meslek grubunda hiçbir değişikliğin beklenmemesi ise dikkat çekicidir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir.

Tablo 58: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler
Domates Yetiştiricisi
Garson (Servis Elemanı)
Sıvacı
Şoför-Yük Taşıma
Satış Danışmanı
Diğer Hat Çekiciler Ve Kablo Ekleyiciler
Yumurtacı Tavuk Yetiştiricisi
Su Şişeleme Makinesi Operatörü
Tarım Alet Ve Makineleri Bakım Ve Onarımcısı
Şoför (Yolcu Taşıma)
Soğuk Demirci
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Kasiyer

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler Tablo 57'de gözükmektedir. Kırşehir ilinde İPA kapsamında işverenler tarafından istihdam azalışı beklenen meslek belirtilmemiştir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır. Toplam 31 farklı meslekte 107 kişilik istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 59: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
Domates Yetiştiricisi	Domates Yetiştiricisi	Diğer Hat Çekiciler ve Kablo Ekleyiciler
Garson (Servis Elemanı)	Tarım Alet ve Makineleri Bakım Ve Onarımcısı	Şoför-Yük Taşıma
Su Şişeleme Makinesi Operatörü	Su Şişeleme Makinesi Operatörü	
Tarım Alet ve Makineleri Bakım Ve Onarımcısı	Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	
Şoför-Yük Taşıma		
Kasiyer		
Elektrik Teknikeri		
Doğalgaz Tesisat Teknisyeni		

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.

Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk meslek Domates Yetiştiricisi olmasına rağmen vardiyalı çalışma ve Part-time çalışanı olan işyerlerinde ise Diğer Hat Çekiciler ve Kablo Ekleyiciler mesleği ön plana çıkmıştır.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 60: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	İstihdam Değişmeyecek İşyeri %	Fikrim Yok %
Madencilik ve taş ocakçılığı	*	*	100,0%	*
İmalat	8,2%	*	51,0%	40,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	50,0%	*	50,0%	*
Su temini; kanalizasyon, atık yönet. ve iyileştirme faaliyetleri	*	*	*	100,0%
İnşaat	6,6%	*	43,4%	50,0%
Toptan ve perakende ticaret	12,2%	*	48,9%	38,9%
Ulaştırma ve depolama	15,4%	*	30,8%	53,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,0%	*	35,0%	60,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	25,0%	*	25,0%	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	*	*	60,0%	40,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	*	*	42,9%	57,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4,0%	*	64,0%	32,0%
Eğitim	14,3%	*	14,3%	71,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	*	*	40,0%	60,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	*	*	100,0%	*
Genel Toplam	**8,7%**	*****	**46,2%**	**45,1%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Kırşehir'deki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 59'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Kırşehir'deki işyerlerinin yaklaşık yüzde 45,1'inin geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Kırşehir'de işyerlerinin yaklaşık yüzde 46,2'sinin istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Kırşehir ilinde her on işyerlerinden biri geleceğe pozitif şekilde bakarak istihdamlarının artacağını tahmin ederken hiçbir işyeri istihdamlarında azalış beklentisi içinde değildir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam azalışı beklemektedir.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Kırşehir'de en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 41,7 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörüdür. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise Madencilik ve taş ocakçılığı ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinden derlenen verilere göre bu sektörlerde ne artış ne de azalış beklenmemektedir ve hatta hiçbir değişiklik olmayacağı yönünde sonuçlar elde edilmiştir.

Bunun yanı sıra yüzde 76,9 gibi yüksek bir oranda diğer hizmet faaliyetleri sektörünün geleceği ile ilgili fikir beyan edilmediğine dair sonuç ortaya çıkmıştır.

Tablo 60'da Kırşehir ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 61: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı Bekleyen İşyeri %	İstihdam Azalışı Bekleyen İşyeri %	Değişmeyecek Olan İşyeri %	Fikrim Yok İşyeri%
İhracat Yapan İşyeri	23,2%	0,0%	46,2%	30,7%
Vardiya Yapan İşyeri	11,2%	0,0%	47,4%	41,4%
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	16,1%	0,0%	20,9%	63,0%
Toplam İşyeri	**8,70%**	*	**46,20%**	**45,10%**

Kaynak: İPA 2015

Kırşehir ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında İhracat yapan ve vardiya yapan işyerlerinin benzerlik gösterdiği görülmektedir. İhracat yapan ve vardiya yapan işyerleri ağırlıklı olarak istihdam artışı beklemezken kısmi çalışma yapılan işyerlerinde fikrim yok beklentisi oldukça yüksektir. Kırşehir ilindeki işyerlerinin işyeri özelliklerine göre geneline bakıldığında yüzde 46,2'si istihdam değişmeyecek, yüzde 45,1'i fikrim yok derken yüzde 8,7'si istihdamda bir artış beklemektedir.

SONUÇ

Kırşehir ili işgücü piyasası analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik politikaların geliştirmesine yardımcı olmaktır. Bu doğrultuda ele alınacak temel husus işgücü arzı ve talebi arasındaki uyumsuzluktur. Uyumsuzluğu ortaya çıkartabilmek için ilin işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak analiz edilmesi gerekmektedir.

Sağlıklı, değişen şartlara göre ihtiyaca cevap verebilecek sosyo–ekonomik politika yapmak, toplumsal ve ekonomik hayat hakkında güncel ve doğru bilgiye sahip olmayı gerektirir. Böylece içinde bulunan durum ve ileriki zamanda gerçekleşmesi muhtemel yönler tespit edilince, buna karşı ne gibi önlem alınabileceğini belirlemek de kolay ve başarılı olacaktır.

Kırşehir ili işgücü piyasası analizi raporunun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik aktif işgücü programlarına yön vermektir. Bu doğrultuda kullanılacak parametreler işgücü arz ve talep boyutu ele alınmıştır.

Alan çalışması Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen Kırşehir'deki özel sektörde faal olan 10+ istihdamlı işyerlerinde gerçekleştirilmiştir. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılan araştırmada Kırşehir'de tam sayım yöntemi ile çalışılmıştır. Yani Kırşehir ilindeki 10+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. 2014 yılındaki çalışmadan farklı olarak 2-9 çalışanlı işyerlerinden örneklem yöntemiyle 13 işyeri de çalışmaya dahil edilmiş olup toplamda 362 işyeri bizzat ziyaret edilmiş, bu işyerlerinin 331 tanesine ise işyeri bilgi formu uygulanmıştır.

Talep boyutunun tespiti için Türkiye İstatistik Kurumundan alınan adres listesine göre 10+ çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde bir çalışma yapılmıştır. İş yeri anketi uygulanacak işyerinde çalışan sayısı 10+ istihdamlı olmasına rağmen 2-9 çalışanı olan işyerine ciddi oranla kaymayla karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 2-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçecek bir veri seti mevcut değildir.

Araştırma sonuçlarına olumsuz katkı yapan durumlardan biri işgücü piyasasının kayıt dışı çalışma oranının yüksek olmasıdır. Bu durum işverenlerin çalışanlara yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri sonucunu doğurmuş bu da araştırmayı olumsuz etkilemiştir.

Araştırmada diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında

beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da meslekler sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen talep araştırması bugüne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkan sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Kırşehir ilinde 2015 (Ocak-Haziran) yılı verilerine 3.667 açık iş bulunmaktadır. İlimiz genelinde 2.518 kişi işe yerleştirilmiş; ilde en çok işe yerleştirilen meslek Beden İşçisi (Genel) mesleğidir.

İlimizde eleman temininde güçlük çekilen sektörlerin başında toptan ve perakende ticaret, imalat sektörü ve inşaat sektörleri gelmektedir. Temininde güçlük çekilen meslekler ise sırasıyla Domates Yetiştiricisi, Şoför-Yük Taşıma, Mobilyacı, Muhasebeci, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Kasiyer, Kepçe Operatörü, Kasap, Diğer Uzman Tıp Doktorlarıdır.

Kırşehir İli işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 30 Nisan 2016 ile net istihdam artış beklenen beş meslek Domates Yetiştiricisi, Garson (Servis Elemanı), Sıvacı, Şoför-Yük Taşıma, Satış Danışmanıdır. Çalışma kapsamında 30 Nisan 2016 ile net istihdam azalışı beklenen meslek belirtilmemiştir.
İlimiz işgücü piyasasında iş arama kanalları arasında Kurumumuz ağırlıklı bir role sahiptir. Bu bağlamda gerek devlet kurumları gerekse işveren ve çalışan olarak bütün taraflara bazı sorumluluklar düşmektedir.

İŞKUR'un işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlemesi gerekmektedir. Kente ilişkin projelerde istihdam odaklılık benimsenmeli, işgücü piyasasında hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmeli Kırşehir genelinde istihdam artırıcı yatırımların yapılması yönündeki faaliyetleri yoğunlaştırılmalıdır. İlde meslek seçimi aşamasındaki öğrencilere yönelik meslek danışmanlığı hizmeti arttırılmalıdır.

Kamu ve özel kesim işverenleri, istihdama süreklilik ve istikrar kazandırmak adına özellikle, teknoloji değişiminin gündeme geldiği durumlarda mevcut personeli eğiterek ve yetiştirerek mal ve hizmet üretiminde kaliteyi arttırabilir.

Çalışanların sorumluluğu noktasında yapması gerekenler ise; işten çıkarılmalarını önleyecek şekilde verimli ve uyumlu çalışmaları, azimli ve istekli olma, işyerinde kullanılacak yeni teknolojileri takip ederek gelişime kendini uyumlaştırma sürekli kendi gelişimine çaba harcamalıdır.

Kırşehir Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünün çalışmaları ilerleyen dönemde de hızla devam edecektir. Bu noktada işverenlerimizin bu çalışma kapsamında kendilerini ziyaret eden kurumumuz

çalışanlarına gerekli bilgiyi vermeleri doğru ve sağlam işgücü yetiştirme politikalarının oluşturulmasında en büyük destek olacaktır. Kurumumuzun gerçekleştirdiği işgücü piyasası araştırmasının aktif işgücü programlarının ekonominin ihtiyaçlarına göre uygulanmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

KAYNAKÇA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKARİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336
IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737
KAYSERİ	3.307	153	3.460

KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924
VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	**88.722**	**4.090**	**92.812**
Örnekleme Yapılan İller	**10+ Örneklem İşyeri Sayısı**	**2-9 İşyeri Sayısı**	**Toplam**
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	**33.101**	**6.121**	**39.222**
Genel Toplam	**121.823**	**10.211**	**132.034**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri

arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İş}sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
>
> ***1.2. Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin

gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının

da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0 - 14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{üst}\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15 - 64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2014/1.DÖNEM							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1	43	1	7	*	0,0%	0,0%
İmalat	49	3.916	104	48	27	0,6%	0,6%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	2	47	*	4	4	0,0,%	8,5%
İnşaat	80	1.016	36	38	26	2,7%	2,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	92	1.345	96	69	32	2,2%	2,3%
Ulaştırma ve Depolama	14	122	8	6	8	1,7%	6,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	20	455	26	3	1	0,7%	0,2%
Su Temini; Kanalizasyon	1	1	*	9	*	90,0%	0,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	4	47	*	2	1	0,0%	2,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	5	49	*	7	*	2,0%	0,0%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	14	174	3	6	*	0,0%	0,0%
İdari ve Destek Hizmetleri	25	1.944	9	1	2	0,1%	0,1%
Eğitim	14	289	*	4	6	0,0%	2,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	5	212	3	8	*	0,0%	0,0%
Diğer Hizmetler	5	45	*	*	*	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**331**	**9.704**	**286**	**212**	**107**	**1,0%**	**1,1%**

EK 5: 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9

9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Kırşehir ilinde 13 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 10 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 10 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Kırşehir ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 10 işyerine soru kağıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin 3 tanesi Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Tablo 1: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret	3	4	2	6
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	4	0	4
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	4	0	4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	3	0	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	0	2	2
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	2	0	2
Bilgi ve iletişim	1	0	1	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	1	0	1
Toplam	10	18	5	23

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 8 sektörde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 23 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yüzde 22'si kadın, yüzde 78'i erkektir. En fazla işyeri ve en fazla çalışan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

10 işyerinden hiçbirinde Açık İş bulunmazken sadece Sıhhi Tesisatçı/Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı mesleğinde 3 kişilik Temininde Güçlük Çekilmesi durumu söz konusudur.

Kırşehir ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde Garson (Servis Elemanı) mesleğinde 1 kişilik azalış beklenmektedir.